

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 19, 2009 • Vol. C Nr. 221 Kaina 75 c.

„The Wall Street Journal”: Vakarai galėtų pasimokyti iš Rytų Europos

New York, lapkričio 18 d. (BNS) – Vakarai galėtų pasimokyti iš Rytų Europos, įskaitant ir Baltijos šalis, rašo JAV verslo dienraštis „The Wall Street Journal”.

Kilus ekonomikos ir finansų krizei, daugelis tvirtino, kad pertvarkos Rytų ir Vidurio Europoje per pastaruosius du dešimtmečius „nuėjo per toli”. Regiono šalys „persistengė” naikindamos valstybės reguliavimą, jų ekonomika tapo pernelyg atvira, todėl jos itin nukentėjo nuo krizės.

Keletas regiono šalių iš tiesų smarkiai nukentėjo dėl nuosmukio, tačiau tai labiau lėmė perkaitimas, o ne struktūrinės pertvarkos. Be to, pasauliui vaduojantis iš ekonominio nuosmukio, investicinė aplinka šiose šalyse atrodys labai patraukli, rašo leidinys. Net ir siaučiant krizei šios šalys tęsia anksčiau pradėtas pertvarkas, dėl kurių tampa dar konkurencingesnės.

Dabartinis nuosmukis susijęs ne tik su finansų krize, bet ir su besitę-

Mažesnės Baltijos šalys pasižymi neįtikėtinu gebėjimu paversti smukimą augimu ir plėtra, rašo „The Wall Street Journal”.

Balsas.lt nuotr.

siančiu globalizacijos procesu. Daugeliui Vakarų pramonės įmonių teko mažinti gamybos apimtis ar net skelbti bankrotą, nes nepavyko atlaikyti didesnės konkurencijos su naujomis rinkos ekonomikomis, tokiomis kaip Indija, Kinija, Rytų Europa ir Baltijos šalys.

Traukiantis ekonominiam nuosmukiui, konkurencija dėl darbo vietų taps dar aršesnė. Patrauklios Rytų Europos mokesčių sistemos sudarys daugiau galimybių augti, taigi šiame regione bus sukurta daugiau darbo vietų negu Vakarų ūkiuose, kuriuose mokesčiai dideli.

Nukelta į 6 psl.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-18-09

PERIODICALS

Lietuvos televizijos filmo sėkmė Bulgarijoje

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA) – Lietuvos televizijos dokumentinis filmas „Badas” sulaukė pripažinimo 34-ajame tarptautiniame televizijos festivalyje „Golden Chest” („Auksinė skrynia”), vykusiame Bulgarijos Plovdiv mieste.

„Badas” dokumentinių filmų kategorijoje apdovanotas „Silver Chest” prizų – jam skirta antroji vieta.

Pirma vieta šioje kategorijoje atiteko bendram norvegų ir rumunų darbui, trečia – bulgarų dokumentalistų filmui.

Lietuvos televizijos dokumentinis filmas „Badas” pasakoja apie vieną didžiausių nelaimių Ukrainos istorijoje – badą, vadinamą holodomoru, 1932–1933 metais nusinešusį apie 7 milijonus gyvybių.

Filmo autorius – Rimas Bružas. Filmą sukurtas Lietuvos televizijai bendradarbiaujant su Lietuvos ambasada Ukrainoje.

Televizijos festivalis Plovdiv mieste yra seniausias tokio žanro renginys Europoje – pirmasis surengtas 1968 metais. Skrynios simbolis festivaliui pasirinktas neatsitiktinai – seniau Bulgarijoje moterys skryniose saugodavo vertingiausias ir brangiausias daiktus. Pirmieji festivaliai buvo daugiau skirti dramos žanrui, vėliau žanrų paletė išsiplėtė. Dokumentinių filmų apdovanojimai šiame festivalyje įsteigti 2000 metais. Nuo 1978 metų festivalis kasmet spalio mėnesį vyksta Plovdiv mieste.

Medvedev žada spręsti Baltijos aplinkosaugos problemas

Stokholmas, lapkričio 18 d. („Interfax”/BNS) – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev trečiadienį per susitikimą Stokholme su Švedijos premjeru Fredrik Reinfeldt, be kitų temų, aptarė ekologinę padėtį Baltijos jūros regione ir sakė, kad aplinkosaugos problemos čia bus toliau

sprendžiamos.

„Gyvename prie Baltijos jūros, visi esame susirūpinę, kad ji būtų švari ir mes galėtume patogiai gyventi prie šios jūros krantų. Aš pats užaugau Sankt Peterburg mieste ir žinau, kaip gerai ši jūra gali atrodyti ir kokių problemų ji galėtų turėti”, – po

susitikimo per spaudos konferenciją sakė D. Medvedev.

„Baltijos jūros aplinkosaugos problemos kaupėsi ištisus dešimtmečius, tad pastangos jas šalinti neabejotinai tęsis”, – pažadėjo Rusijos vadovas.

Kaune nuo vadinamojo kiaulių gripo mirė paauglys

Dėl gripo Lietuvoje atidėta daugelis renginių.

Eltos nuotr.

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) – Kaune nuo vadinamojo kiaulių gripo A(H1N1) mirė 14 metų moksleivis, pranešė sveikatos apsaugos ministras Algis Čaplikas. Tai – pirmas mirties atvejis nuo šios ligos Lietuvoje.

„Vaikas, kuris mirė, sirgo A(H1N1) gripu, tai patvirtinta laboratoriniais tyrimais. Jis mirė nuo gri-

po sukeltų pasekmių”, – sakė A. Čaplikas.

Lietuvoje birželio–lapkričio mėn. patvirtinus daugiau nei 150 susirgimų šia gripo forma, nuo praėjusios savaitės Lietuvoje nebetiriami visi ligoniniai, kurie įtariamai susirgę pandeminiu gripu.

Laboratoriniai ir epidemiologiniai tyrimai siekiant išsiaiškinti, ar gyventojai užsikrėtė būtent šiuo virusu, šiuo metu atliekami tik ligoninėse besigydantiems asmenims, esant mirties atvejams dėl įtariamo gripo ar jo sukeltų pasekmių, nėščiosioms.

Šiuo metu kai kuriuose pietų ir rytų Lietuvos rajonuose paskelbta kitos gripo rūšies – sezoninio gripo epidemija, kur iš 10,000 gyventojų sergančiųjų gripu skaičius viršija 100.

Epidemija paskelbta Vilniaus mieste ir Ukmergės, Utenos, Ignalinos, Marijampolės bei Kaišiadorių rajonuose. Atšaukta daugelis planuotų renginių.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Pagerbtos Šv. Antano Detroit, MI darbščiosios bitutės. Kun. Joniko sutikimas ir rudens gegužinė (p. 2, 9)
- Kaip N. Sarkozy Berlyno sieną griovė (p. 3)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4–5)
- JAV LJS atstovai XIII PLJ kongrese (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (122) (p. 9)
- Cicero lietuvių talka „Margučiu II” (p. 10)
- Naujasis Vasario 16-osios gimnazijos veidas (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.32 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Beveik trečdalis Lietuvos gyventojų prisipažįsta, kad jie yra davę kyši per pastaruosius 12 mėnesių. Tai yra didžiausias skaičius tarp tyrinėtų Europos Sąjungos šalių ir vienas didesnių pasaulyje, teigia „Transparency International“, atlikusi Korupcijos suvokimo indekso tyrimą. Tuo metu, kai valdžia kuria įvairiausias antikorupcines programas, daugėja manančių, kad kyšis padės išspręsti problemas. Pasirodo, ne veltui Lietuva vadinama giminių kraštu – kita Lietuvoje paplitusi korupcijos forma – nepotizmas, t. y. giminių grupių įsigalėjimas. Regis, noras pasinaudoti valdžia ar pinigais bei noras pasipelnyti visuomenės narių sąskaita lietuviams jau gė į kraują. Ieškodami šio reiškinio priežasčių galime vardinti visuomenės nebrandumą, abejingumą, paveldėtą sovietinį mentalitetą. Neguodžia ir mintis, kad toks nesąžiningas būdas apeiti įstatymus būdingas ne tik lietuviams.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Pagerbėme Šv. Antano darbščiasias bitutes

*Laimingos būkite, kai pavasaris ateina,
Laimingos būkite, kai vasara pargrįžta,
Laimingos būkite, kai paukščiai grįžta!
Laimingos būkite ir rudenį, ir žiemą...
Laimingos būkite kiekvieną dieną!
Su gimtadieniu!*

Šiais žodžiais š. m. lapkričio 8 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos svetainėje buvo pagerbtos Onutė Šadeikienė, kuri lapkričio 3 d. paminėjo savo garbingąjį 94-ąjį gimtadienį, ir mūsų parapijos ilgametė vyriausia šeimininkė Pranciška Televičienė, kuri savo garbingą 85-ąjį gimtadienį pasitiko š. m. lapkričio 7 d.

Po šv. Mišių susirinko gražus būrys parapijiečių ir svečių iš Windsor, Ontario, Canada, paminėti mūsų darbščiąjų parapijiečių gimtadienių. Šių eilučių autorė pasveikino visus, apsilankiusius pagerbti Onutę Šadeikienę ir Prancišką Televičienę. Padėkojome joms už jų indėlį į mūsų parapijos gyvenimą.

Turėjome gražias suneštines vaišes. Ištroškusiems „alijošiaus lašų“ parūpino mūsų niekada nepavargstantys šinkoriai Vacys Slušnys ir Juozas Jakunskas. Sukaktuvinėkės džiaugėsi mūsų dėmesiu joms ir dėkojo visiems už sveikinimus, gražius žodžius ir dovanas. Po vaišių vyko šokiai ir bendras dainavimas.

Dar kartą Šv. Antano parapijos vardu sveikiname mū-

Pranciška Televičienė ir Onutė Šadeikienė.

sų mielas ir brangias darbščiasias biteles. Ilgiausių metų linkime Jums, daug sveikatos ir ištvermės talkininkauti mūsų Šv. Antano parapijoje. Ilgiausių metų Jums, valio!

Regina Juškaitė-Švobienė

Kun. G. Joniko sutiktuvės ir parapijos rudens gegužinė

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Ruduo, ruduo, krinta lapai
auksiniai ir leidžiasi tyliai...*

Saulutė bėrė savo šiltus spindulėlius, rudeninės medžių spalvos ir gražus oras kvietė visus į Šv. Antano parapiją ypatingai šventei. Taip, kaip tie rudenio lapai keičiasi, taip ir mes, ir mūsų parapijos gyvenimas keičiasi, žengiame tolyn.

Š. m. Šv. Antano parapijos metinė gegužinė po stogu vyko sekmadienį, spalio 25 d. Šventė buvo nepaprasta tuo, kad Šv. Antano parapijiečiai turėjo progą pirmą kartą susitikti su naujai paskirtu jų parapijos administratoriumi kun. Gintaru Joniku. Kasmetinė parapijos rudens šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias koncelebravo naujasis parapijos administratorius ir buvęs mūsų klebonas, kun. Alfonsas Babonas. Prieš pradedant Mišias, kun. Jonikas pasveikino parapijiečius ir padėkojo jiems už dalyvavimą šv. Mišiose.

Šiai ypatingai progai specialiai giedoti ir vargonuoti atvyko muz. Rimas Kasputis. Juliegha Norisevičiūtė sugiedojo muziko, kompozitoriaus Fausto Strolios giesmę „Šiluvos Marija“, kitas liturgijos dalis ir giesmes giedojo R. Kasputis. Tai jo dovana Šv. Antano parapijai. Liturginius skaitinius skaitė Antanas Strakšys.

Baigdamas šv. Mišias, kun. Jonikas pakvietė visus parapijiečius ir svečius ateiti į salę, kur su juo visi galės susipažinti artimiau. Taip pat bus rodomas filmas apie kun. Joniko veiklą Šv. Jurgio parapijoje, Rochester, NY.

Po šv. Mišių gražus būrys parapijiečių ir svečių iš buvusios Šv. Kazimiero parapijos Windsor, Canada, ir Dievo Apvaizdos parapijos, Southfield, Michigan, susirinko gražiai išpuoštoje salėje, kur visų laukė šeimininkės Patricia Kaunelienės ir jos talkininkų paruošti gardūs lietuviški patiekalai, parapijiečių kepti pyragai, o ištroškusiųjų – „alijošiaus lašai”.

Kun. Jonikas turėjo progą tik

trumpai pabendrauti su savo parapijiečiais. Vyko trumpa programa, kurią vedė parapijos tarybos pirmininkas A. Strakšys. Jis pasveikino mūsų naują parapijos ganytoją ir pasidžiaugė, kad dabar ši nedidelė parapija dar ilgai galės gyvuoti. „Jau žengiame arti 90 gyvavimo metų, tikimės, kad susilauksime mūsų parapijos gyvavimo šimtmečio jubiliejaus! Mūsų parapija pasižymi šeimyniška dvasia ir darniu bendradarbiavimu”, – trumpai Šv. Antano parapijiečius pristatė A. Strakšys. Parapijos vardu šių eilučių autorė kun. Jonikui prisegė gvazdiką su gintarine gėlyte ir įteikė jam simbolinę priėmimo dovaną nuo parapijiečių: iš medžio išdrožinėtą kryžių su Šventosios Dvasios atvaizdu, primindami jam, kad dabar jis atsakingas nešti mūsų parapijos kryžių, bei įteikė piniginę auką.

Lietuvos Vyčių organizacijos vardu ji taip pat įteikė kun. Gintarui knygą apie Lietuvos Vyčių veiklą „Lietuviškasis Fraternalizmas Lietuvos Vyčių 75 metų tėkmėje – 1913–1988 („Lithuanian Fraternalism: 75 years of U.S. Knights of Lithuania”)), parašytą kun. Walter Wolkovich-Valkevičiaus, kompaktinę plokštelę „Giesmės į Mergelę Mariją minint jos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų”, įrašytą muz. kompozitoriaus, Lietuvos Vyčių garbės nario Fausto Strolios ir jo „Vyčių” choro, bei buvusios šios organizacijos labdaros padalinio „Pagalba Lietuvai” (Aid to Lithuania, Inc.) metraščius. Kun. Gintarui buvo įteikta ir puokštė rudeninių gėlių.

Po dovanų įteikimo buvo rodomas filmas apie kun. Joniko gyvenimą. Ši vaizdo medžiaga buvo paruošta Šv. Jurgio parapijos pastangomis, padalinta į tris dalis: kun. Joniko tėvų šeimos gyvenimą, jo kunigavimą Lietuvoje bei patirtį JAV, nuo 2006 m. dirbant Šv. Jurgio parapijoje, Rochester, NY.

Kun. Jonikas apgailestavo, kad taip trumpai galėjo pabūti mūsų šventėje, nes turėjo grįžti į Dievo Apvaizdos bažnyčią **Nukelta į 9 psl.**

Kun. Jonikas atsiveikinęs su parapijiečiais ruošiasi grįžti į Dievo Apvaizdos parapiją (iš k.): Antanas Strakšys, kun. Alfonsas Babonas, kun. G. Jonikas ir Regina Juškaitė-Švobienė.

Antano Strakšio nuotr.

KAIP N. SARKOZY BERLYNO SIENĄ GRIOVĖ

MYKOLAS DRUNGA

Prancūzijos prezidento Nicolas Sarkozy tvirtinimas, kad ir jis dalyvaavo griauinant Berlyno sieną, Europoje sukėlė daug nuostabos – dienraštyje „Wall Street Journal” rašo britas politologas Jonathan Eyal ir primena kai kuriuos nelemtus tos šalies vadovų įpročius.

Fotografija, kurioje tada 34 metų prancūzas vaizduojamas kirstuku lupantis komunizmo tironiją juosiančią sieną, atrodo gerai, tačiau mažai kas tiki N. Sarkozy teiginiu, kad nuotrauka daryta būtent tą dieną, kada siena griuvo. Kaip ten bebūtų, politinis prezidento N. Sarkozy ketinimas aiškus – įkeldamas šį grublėtą paveikslą į „Facebook”, Prancūzijos vadovas norėjo save pavaizduoti kaip vieną iš Europos suvienijimo architektų. Žiūrėk, pabėgėlių iš Sovietų Sąjungos pavergtos Rytų Europos sūnus yra laisvės kovotojas.

Tačiau tiesa kur kas prozaïškesnė. Iš tikrųjų N. Sarkozy politika Europos Sąjungos atžvilgiu vadovaujasi senu prancūzų instinktu laikyti buvusias komunistų valdytas šalis nedrausmingais vaikučiais, kuriems reikia pasakyti, kaip jie turi elgtis. Kad Europa susivienijusi ir laisva, lygių valstybių šeima – tikrai ne taip Eliziejaus rūmai suvokia tikrovę. Tai vėl pasitvirtino visai neseniai, kai N. Sarkozy viešai išbarė Vengriją, Lenkiją, Čekijos Respubliką ir Slovakiją. Prancūzijos prezidentą supykė šių šalių įžūlumas susitikti regioniniame pasitarime prieš Europos Sąjungos viršūnių konferenciją tam, kad suderintų laikyseną. Prancūzija ir Vokietija tokių parengiamųjų susitikimų imasi reguliariai ir laiko juos esminiu Europos „konstravimo” instrumentu. Beneliukso šalys (Belgija, Nyderlandai, Liuksemburgas) irgi daugelį dešimtmečių derina nuomones. Tačiau jei rytų europiečiai kentintų mėgdžioti tokio regioninio bendradarbiavimo modelius, tai „kils klausimų, oi, kils klausimų”, – dabar įspėja N. Sarkozy.

Žinoma, šitoks dvigubo mato taikymas buvusioms komunistinėms šalims – sena Europos specialybė. Vienas gerai žinomas pavyzdys įvyko tik ką pasibaigus Šaltajam karui, kai nykštukinio Liuksemburgo, tada pirmininkavusio ES, užsienio reikalų ministras nematė nieko kvailo tame, kad įspėtų Slovėniją ir Kroatiją nesiskirti nuo Jugoslavijos, nes jos, girdi, „per mažos”, kad taptų „išsilaikyti pajėgiančiomis”, nepriklausomomis šalimis. Prancūzai tokio dvigubo mato taikymą iškėlė į tikro meno lygį. Paryžius priešinosi Rytų Europos šalių priėmimui į ES dar daugelį metų po Berlyno sienos griuvimo. Prancūzų akimis Rytų Europa – dalis problemos, o ne joks sprendimas žemyno strateginiams iššūkiams. Labiausiai Paryžių erzino buvusių komunistinių valstybių artimumas Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Tai buvo laikoma Europos idealų išdavimo viršūne. Transatlantinio ginčo dėl Irako karo įkarštyje tuometinis Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac rytų europiečiams pasakė, kad „jie pražiopsojo gerą

progą patylėti”. Tai buvo įžaidimas, už kurį J. Chirac niekada neatsiprašė ir kurio joks Rytų Europos vadovas nepamiršo.

Iš pradžių N. Sarkozy ėmėsi kitos taktikos. Jis atsisakė Prancūzijos instinktyvaus antiamerikietiško ir įsakė savo daliniams vėl įsijungti į NATO karines struktūras. Iš rytų europiečių nebereikalaujama rinktis tarp artimos draugystės su Jungtinėmis Valstijomis arba gerų santykių su Prancūzija. Tuoj po savo išrinkimo į prezidentus N. Sarkozy nuskrido į Vengriją, tuo pirštu prikišamai parodydamas visam regionui draugiškumą. Jis taip pat įsipareigojo sutvirtinti jau esamą „strateginį” dialogą su Lenkija ir atrodė suprantąs Rytų Europos nuostatą dėl grėsmingų politinių poslinkių Rusijoje.

Tačiau senų įpročių atsisakyti nelengva. Kai Rusijos tankai aną vasarą įriedėjo į Gruziją, N. Sarkozy puolė į Maskvą suderinti ugnies nutraukimo visai nesitardamas su kitomis Europos šalimis. Po to Prancūzijos prezidentas boikotavo pastangas sustiprinti Europos sąjungos santykius su Ukraina, Baltarusija, Moldova – daugiausia dėl to, kad čia įžiūrėjo dėmesio nukreipimą nuo Prancūzijos interesų Viduržemio jūros regione. Ir kai Čekijos Respublika pernai iš Prancūzijos perėmė pirminkavimą ES – tai pirmas kartas, kai buvusi komunistinė šalis atsidūrė prie ES vairo, – N. Sarkozy elgėsi, tarytum jis vis dar turėtų valdžią, ir globėjyšku tonu tarė, kad čekai „daro, ką gali”, nors iš jų nesą ko tikėtis.

Tačiau nežiūrėdamas į Rytų Europą rimtai, Prancūzijos prezidentas pražiopso didelę progą. Pirmą kartą per daugiau negu dešimtmetį Vokietijos socialdemokratai, kuriems Rytų Europos poreikiai visada mažai terūpėjo, nebepriskauso valdančiajai Berlyno koalicijai. Vokietijos vyriausybė pradeda iš naujo permąstyti savo diplomatią Rytų atžvilgiu, o tai gali palikti Prancūziją „besivelkančią iš paskos”.

Toliau J. Eyal rašo, kad kaip tik Vidurio ir Rytų Europoje parama JAV prezidentui Barack Obama dabar pati mažiausia, todėl ir „Prancūzija turi auksinę progą iš naujo apibrėžti Rytų Europos saugumo tvarką. (...) Pasiruošusi vadovauti Prancūzija, ypač tokia, kuri nesiektų užtemdyti Amerikos įtakos Europos žemynui, rastų palankių partnerių tarp buvusių komunistinių valstybių. Tačiau nieko panašaus nematyti. Vietoj to, prancūzai atkakliai užsiėmę savo santykiais su Vokietija nepaisant visų ženklų, kad springčiojanti sena Prancūzijos ir Vokietijos ašis jau nebėra pakankamas variklis Europai.

O ES ir toliau lieka vakarinių jos narių dominuojama. Ar ES būtų galvojusi apie pasitarimus su Maskva, jeigu rusai būtų pradėję prekybos karą su, tarkim, Prancūzija ar Italija? Neįsivaizduojama. Tačiau kaip tik taip ES pasielgė su Rytų Europa. Rusijai boikotuojant Lenkijos gaminius, sustabdžius naftos ir dujų tiekimą Lietuvai ir pradėjus internetinį karą prieš Estiją, Briuselis ir toliau

Vasario 16-osios gimnazija ties kryžkele

DARIUS UDRYS

Jei manęs būtų kas nors paklausęs prieš trejus metus, ar verta Lietuvai (ar kam nors kitam) toliau remti Vokietijoje veikiančią lietuvių Vasario 16-osios gimnaziją, ko gero būčiau suabejojęs. Būdamas jos kuratorijos (direktorių tarybos) nariu nuo 2004–2006 m., pats patyriau tai, dėl ko skųsdavosi žmonės, išdrįsę užduoti buvusiai vadovybei nepatogius klausimus apie ten susiklosčiusias problemas.

Kai dar buvau kuratorijos narys, atrodė beviltiška laukti kokių nors permainų. Tačiau, Vokietijos Lietuvių Bendruomenei ir kitoms Gimnaziją palaikančioms organizacijoms suvokus problemų mastą, imta nuosekliai veikti, siekiant pakeisti ligi tol neveiksmingus kuratorijos narius naujais, aktyvesniais ir atsakingesniais. Pastangas reformuoti Vasario 16-osios gimnazijos valdymą šiomet vainikavo naujos direktorės paskyrimas. Remiantis viskuo, ji yra žmogus, suvokiantis, ko šioje Gimnazijoje ilgus metus trūko ir ko jai šiandien reikia. Su atsinaujinusios kuratorijos parama pagaliau galima viltis, kad Gimnazija judės teisinga kryptimi ir viso pasaulio lietuvių investicijos į šią unikalią švietimo instituciją pasiteisins.

Žinoma, didelė bėda – tai, kad šios permainos kaip tik sutampa su dramatišku pasaulio ūkio nuosmikiu, ypač skaudžiai paveikusių Lietuvą – jos žmones ir valstybę. Smarkiai mažėjant biudžeto įplaukoms, ieškoma būdų taupyti lėšas, mažinti nebūtinus išlaidas. Tokiu metu pusės milijono litų investicijos į mokyklą, kurią lanko apie 200 moksleivių, atrodo, sunkiai pateisinamos. Kodėl už šiuos moksleivius turėtų jaustis nors kiek atakinga Lietuva? O jeigu jie nori mokytis lietuviškai, kodėl jie negali lankyti mokyklų Lietuvoje?

Viena vertus, pusė milijono litų, atrodo, stamboka suma. Tačiau padalijus iš Vasario 16-osios gimnaziją lankančių lietuvių moksleivių skaičiaus, pasirodo, jog suma vienam moksleiviui tik trupučiu yra didesnis nei dabartinis Lietuvos moksleivių krepšelis. Prisimenant, kad Gimnazijos metų biudžetas siekia daugiau nei milijoną eurų, akivaizdu, jog kiekvienas Lietuvos investuojamas litas, pridėjus prie jo Vokietijos valstybės suteikiamą paramą, išauga bent šešeriopai. Turbūt nė viena kita Lietuvos valstybės investicija nėra tokia pelninga. Negana to, reiktų prisiminti ir lengvatines paskolas, kurias Vokietija yra suteikusi su sąlyga, kad Gimnazijos patalpose veiks mokykla. Gimnaziją uždarius, vargu ar pastatų kompleksą, tarnaujantį ne tik visos Vokietijos, bet ir Europos lietuvių bendruomenėms, pavyktų išlaikyti. Apie kitų panašių patalpų įsigijimą be didžiulių naujų investicijų būtų galima pamiršti.

Kaip dažnai primenama minint Vasario 16-osios gimnazijos istoriją, ši institucija ir šiandien atlieka svarbų vaidmenį skatinant ryšius tarp Vokietijos ir Lietuvos. Nors ši reikalą buvusi vadovybė buvo užleidusi, nuo šių metų Gimnaziją lankantys ne lietuviai moksleiviai privalės lankyti kursą apie Lietuvą. Vis daugiau šalių suvokiant pilietinės diplomatijos svarbą sėkmingai valstybės politikai ir siekiant steigti ne vien oficialias diplomatinės atstovybes, bet kultūros, informacijos ir verslo centrus, kurių tikslas – skatinti ir stiprinti užsienio šalių piliečių susidomėjimą ir ryšius su jomis, būtų žiauriai ironiška, jei Lietuva atsisakytų jau turimo, veikiančio ir netgi Vokietijos valstybės dosniai subsidijuojamo tokio centro Vokietijoje.

Galop Vokietijos lietuviai moksleiviai. Tikėtis, kad jie važiuos į gimnazijas Lietuvoje, nerealų. Kol kas Lietuvoje nėra tokių gimnazijų, kurios būtų pasiruošusios juos priimti, o Vokietijoje gyvenantiems tėvams iki Lietuvos keliauti norint pamatyti savo vaikus irgi nelengva. Uždarius Vasario 16-osios gimnaziją, dauguma jos moksleivių lankytų vokiškas mokyklas. Tai nebūtų pasaulio pabaiga, tačiau tikimybė, kad jie išlaikys kultūrinį ir kalbinį ryšį su savo tėvyne, tokiu atveju smarkiai sumažėtų. Žinoma, yra užsiangažavusių tėvų, gebančių perduoti visas reikiamas žinias ir kalbinius įgūdžius savo vaikams net svetimoje šalyje. Tačiau tokių – mažuma. Daugeliui tėvų pritrūksta arba žinių, arba sugebėjimų, arba kantrybės. Jei Lietuvai rūpi išsaugoti savo jaunosios kartos, išvykusios į užsienį ryšį su ja, ir puoselėti ryšį su Vokietijos visuomene, investuoti į Vasario 16-osios gimnaziją tikrai verta.

Alfa.lt

svajojo apie „naujas partnerystes” su Kremliumi. Žinia buvo labai aiški – rytų europiečiai ir toliau lieka tikrųjų ES interesų pašonėje.

ES ruošiantis pasiskirti užsienio reikalų ministrą, pagrindinė žemyno takoskyra tarp rytų ir vakarų dar labiau išryškės. Joks biurokratinis kiškiakopūsteliavimas nesukurs bendros Europos Sąjungos saugumo ir užsienio politikos, jeigu visi nariai nesutars dėl laikysenos Rusijos atžvilgiu. Tai nereiškia pataikauti visoms Rytų Europos klaidoms ir silpnybėms. Bet tai reiškia dialogą tarp

lygiųjų ir suvokimą, ypač iš prancūzų ir vokiečių pusės, kad rytų europiečių nuostatavimai dėl Rusijos yra ir suprantami, ir didele dalimi pateisinami.

Pats iš šio regiono kilęs Prancūzijos prezidentas puikiai tiktų šiai naujai politikai pradėti. Juk Rytų Europai reikia geresnio įrodymo, kad N. Sarkozy įsipareigojęs jos laisvei, negu sena ir neaiškos kilmės fotografija „Facebook”, baigė savo straipsnį dienraštyje „Wall Street Journal” politologas J. Eyal.

Lrt.lt

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė **Laima Apanavičienė**
laimaa@hotmail.com

Šiomet Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla švenčia savo gyvavimo 60-metį. Ta proga mokyklos mokiniai svečiuojasi mūsų puslapyje. Pažiūrėkime, kuo gyvena šie lituanistinės mokyklos mokiniai. Medžiaga paimta iš mokyklos 2008–2009 mokslo metų metraščio.

Redaktorė

Šv. Kazimiero mokyklos Los Angeles 2009–2010 m. m. mokytojai.

Apie šeimą

Mano šeimoje yra penki žmonės. mano tėčio vardas yra Dauras. Mano mamos vardas Asta. Aš turiu vieną sesutę ir vieną brolių. Mano sesers vardas yra Marija. Marijai yra 16 metų. Mano brolio vardas yra Mykolas ir jam yra 15 metų. Mano vardas Paulė. Man yra 9 metai. Mano mamai patinka megzti. Mano mama ruošia skaniai maistą. Marija padeda mamai prižiūrėti gėles darželyje prie namo. Mykolas žaidžia krepšinį. Tėvelis viską tvarko aplinkui, o aš visiems visada padedu. Mes esame linksma ir draugiška šeima.

Paulė Dargytė
3 klasės mokinė

Jei būčiau karalienė, tai mokesčiai būtų prieš įstatymą. Nebūtų nei mokyklos, nei namų darbų, nei Briuselio kopūstų.

Gabija Matutytė, 2 kl. mokinė

Mano tėvelio vardas yra Linas Kazlauskas. Tėtis yra daktaras, kuris padeda išgydyti žmones, kurie serga. Jis dirba penkias dienas kiekvieną savaitę. Jis turi mėlynas akis ir moka groti vargonais. Tėčio mėgstamiausi valgiai yra mėsa ir viščiukas. Mano tėtis gimė Čikagoje, bet persikraustė į Los Angeles, nes mamai buvo per šalta. Aš myliu savo tėtį.

Gintas Kazlauskas
5 klasės mokinys

Apie gamtą

Pavasarij yra šilta ir gražu. Būna daug paukščių. Gėlės žydi ir medžiai žalioja. Man patinka pavasaris.

Laurenz Dodge
3 klasės mokinys

Klevas yra labai gražus, lapuotis medis. Klevai auga miškuose ir sodybose. Beveik visi klevai mėgsta atviras, saulėtas vietas, jie auga pavieniui. Klevų lapai žali ir dideli (labai panašūs į žmogaus ranką su pirštais). Kai ruduo ateina, klevų lapai pasidaro margi ir nukrenta. Anksti pavasarij žmonės iš klevų leidžia sulą. Ji labai saldi. Kai ateina pavasaris, klevai išleidžia naujus pumpurus ir vėl gražiai išsprogsta nauji lapai. Klevo žiedai geltoni, su maloni kvapu. Klevų mediena daugiausia naudojama baldų gamyboje. Iš klevo medienos gaminami žaislai. Lietuvoje klevais mėgsta apsodinti sodybas ir kapines. Klevas yra dažnai minimas lietuvių dainose.

Andrius Polikaitis
6 klasės mokinys

Apie keliones

Vieną šeštadienį mes vykome į zoologijos sodą Los Angele. Man buvo labai įdomu, nes man patinka gyvūnai. Mes matėme vabzdžius, roplius, žinduolius, paukščius, suvežtus iš viso pasaulio. Man patiko stebėti gorilų šeimyną, ruonius ir žirafas. Pirmą kartą aš pamačiau tiek daug Australijos gyvūnų.

Martynas McKenna
4 klasės mokinys

Šią vasarą aš važiauvau į Čikagą. Tai mano mėgiamiausias miestas. Ten gyvena mano sesė Simona ir jos draugas Povilas. Čikagoje yra daug aukštų pastatų. Mes plaukėme turistiniu laivu per visą miestą. Važiavome prie Mičigano ežero ir daug maudėmės. Man labai patinka Čikagos sporto komandos. Man atrodo, kad aš ten gimiau.

Matas Gajauskas
5 klasės mokinys

Aš kas antrą vasarą skrendu į Lietuvą su šeima. Mes Lietuvoje važiuojame į Maximą, Akropolį ir dar daugiau. Kiekvieną rytą valgau picą. Dar man patinka eiti maudytis ir plaukioti ežere. Aš nemėgstu per daug keliauti.

Mano šeima labai linksma, o kartais visi būna pavargę. Mano brolis daug sportuoja, mama kepa, tėtė daug dirba. Aš mėgstu smagiai praleisti laiką ir šildytis saulėje.

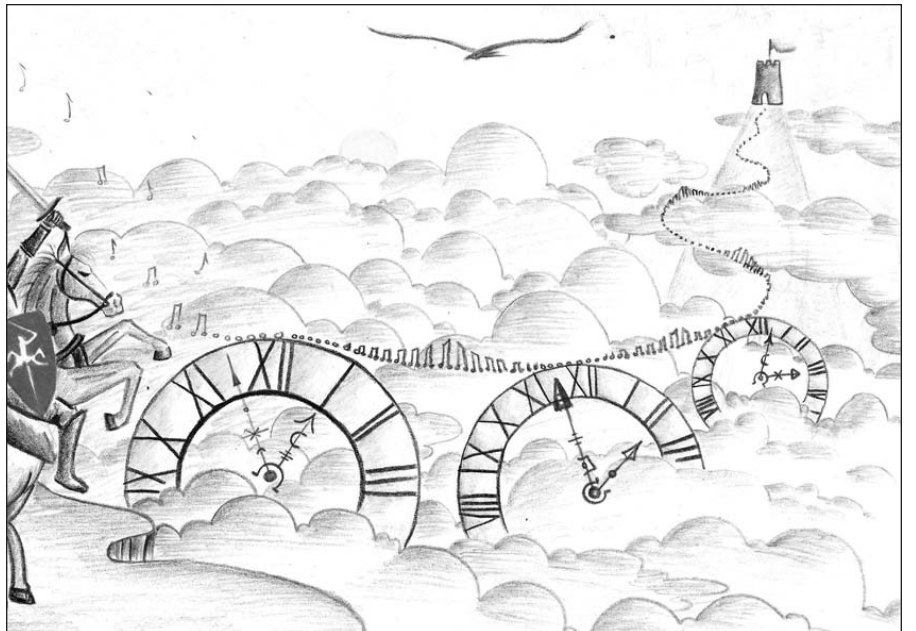
Man labai patinka Kalėdos. Jos labai svarbios ir mylimos. Man svarbi šeima.

Mes daug dirbame Šv. Kazimiero mokykloje. Aš čia daug išmokstu. Atsikeliu 7:30 val. r., pavalgau ir važiuoju į mokyklą. Čia mes atliekame pratimus knygelėje ir kitus darbus. mokykloje mes kartais valgome kol-dūnus, blynus, cepelinus arba balan-dėlius.

Kristina Pečiulytė
7 klasės mokinė

Apie mokyklą

Lietuvoje yra linksma. Ji moderniška ir kartu senoviška šalis. Tu gali būti mieste, o pavažiavus porą kilometrų jau būsi miške. Kadangi Lietuvoje yra visokių žmonių, todėl ten niekada nebus nuobodu.

Dainos Bandžiulytės piešinys, JAV LB Švietimo tarybos piešinių konkurse 2008–2009 m. m. 7–10 klasių grupėje laimėjęs I vietą.

Mėgstu žaisti rankinį ir su kamuoliu su savo draugais Koichi, Laura, Petru, Renata ir Ryan.

Matas Kulikauskas,
1-os kl. mokinys

Mano šeima yra linksma ir juokinga. Jie yra labai simpatiški. Aš myliu savo šeimą.

Šv. Kazimiero mokykla yra kitokia nei kitos mokyklos, nes joje mokomės kitokią kalbą ir valgome tautinių maistą. Čia tu jautiesi taip, kad būtum Lietuvoje.

Rasa Martinėnaitė
7 klasės mokinė

Apie svajones

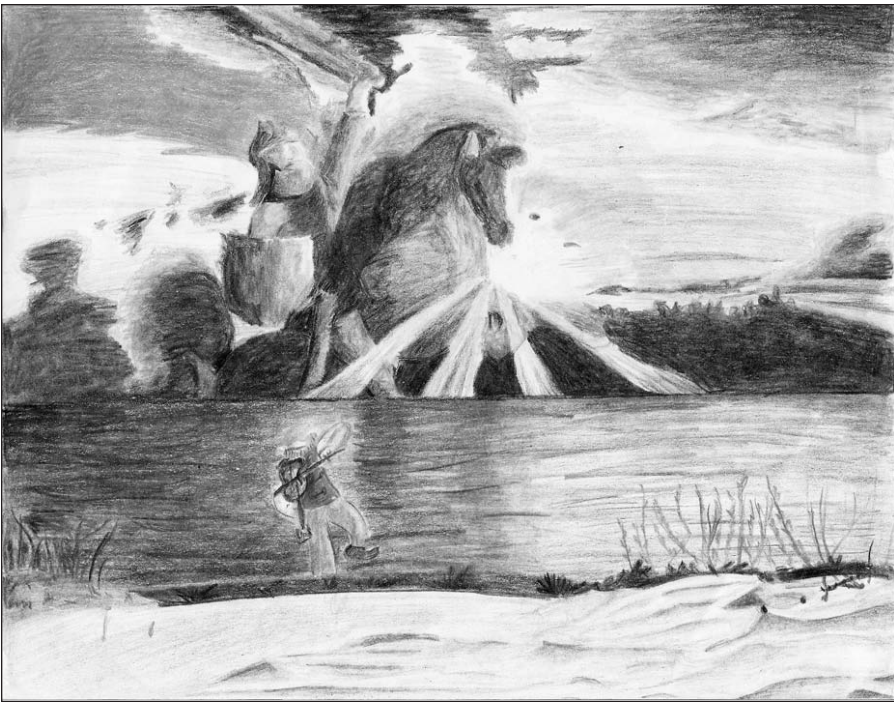
Jeigu aš būčiau gandras, skrisčiau aukštai danguje, valgyčiau varles, gerčiau iš ežero. Pasidaryčiau lizdą medyje arba ant stogo ir miegočiau tenai. Ryte bėgčiau nuo ūkininko šuns ir žaisčiau su kitais gandrūkiais. Per pietus, kada lyja, slėpčiausi ūkininko rūsyje ir laukčiau, kada lietus baigtųsi, tada – atgal į dangų.

Indrė Kupčinskaitė
6 klasės mokinė

Apie prezidentą Obamą...

Aš nemėgstu Obamos, nes jis, pirmiausia, yra demokratas, o aš esu respublikonė. Aš labai nesutinku su jo nuomone apie valdžią ir kaip jis nori padaryti ją didesnę. Jis nori paimti pinigus iš žmonių, kaip mano tėvo, ir juos duoti žmonėms, kurie neturi pinigų. Tas yra blogai, nes mano tėvas stipriai dirbo dėl jo pinigų ir joks Obama neturi teisės atimti tų pinigų. Aš nežinau, kaip jo „planas“ gali pagelbėti mūsų ekonomikai ir aš nemanau, kad jo filosofija veiks. Jis man nepatinka, bet yra gerai, kad jis yra pirmas juodas prezidentas – Valio. Bet tai dar nereiškia, kad jis bus geras.

Kristė Jogaitė
8 klasės mokinė

Rūtos Bandžiulytės piešinys, JAV LB Švietimo tarybos piešinių konkurse 2008–2009 m. m. 7–10 klasių grupėje laimėjęs I vietą.

* * *

Man patinka Obama, nes Obama nori ką nors geresnio Amerikai. Nors ir mes galvojame, kad viskas bus gerai ir kad niekas neatsitiks Amerikai, mes vis tiek norime, kad Obama pagerintų šitą šalį. Nors ir Obama yra pirmas juodas prezidentas, manau, kad jis bus labai geras prezidentas. Man jis patinka, nes jis nori padaryti, kad žmonėms Amerikoje būtų viskas geriau.

Laura Remeikaitė
8 klasės mokinė

Apie tai, ką reiškia būti lietuviu?

Viskas Lietuvoje yra nuostabu: jos gamta, miestai ir žmonės. Kiekvieną kartą, kai nuvažiuoju aplankyti giminių, vis noriu ilgiau pasilikti. Būti lietuvaite yra labai ypatinga. Lietuva yra tokia maža ir nežinoma, daugumai žmonių yra įdomu apie ją sužinoti. Aš didžiuojuosi savo ilgą ir kai kuriems keista pavardę. Yra smagu visiems draugams ir mokytojams aiškinti, kaip ištarti mano pavardę. Man rodos, kad lietuviybė padaro mane ypatingą ir kitokią tarp amerikiečių.

Indrė Vyšniauskaitė
10 klasės mokinė

* * *

Būti lietuviu – tai reiškia aktyviai ir drąsiai dalyvauti lietuvių gyvenime, skautų, ateitininkų ir kitose grupėse. Lietuviui reikia žinoti praeitį ir suprasti skausmus ir džiaugsmus, kuriuos protėviai pergyveno ir sukūrė šiandienos lietuvių kultūrą. Kad galėtum gerai kalbėti lietuviškai, reikia stiprinti lietuviybę, prisidėti prie švenčių, programų ir kitų lietuviškų įvykių.

Rūta Bandžiulytė
10 klasės mokinė

* * *

Man lietuviybė yra vienas iš svarbiausių dalykų gyvenime. Žinoti, iš kur esi kilęs, reiškia žinoti daugiau apie save. Aš prisijungiu prie lietuviškos veiklos, nes parodau pagarbą Lietuvai, šeimai ir net sau. Su lietuviybe aš plečiu savo pasaulėžiūrą, su dviem kalbom galiu lengviau išmokyti kitas kalbas. Mokykla, šokiai, dainavimas, stovyklos, skautai, ateitininkai užima daugiau laiko, nei amerikietiški dalykai. Būti lietuviu yra gyvenimo stilius.

Daina Bandžiulytė
10 klasės mokinė

Šokių mokytoja Danguolė Razutytė-Varnienė, jau daug metų dirbanti Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje Los Angeles. „Draugo“ archyvo nuotr.

JAV LJS atstovai XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese

Šįkart **Kristina Mattienė** kalbina **Daivą Mattis** iš Los Angeles, šiuo metu studijuojančią MD/PhD programoje University of Illinois Urbana-Champaign. Ji su būriu Amerikos lietuvių 2009 m. gruodžio 22 d. – 2010 m. sausio 7 d. dalyvaus XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje.

– **Kas traukia Jus dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje?**

– Pora dalykų. Pirmą, esu dalyvavusi kongrese anksčiau ir prisimeinu, kad tuomet trūko atstovų iš Pietų Amerikos. Man labai įdomu sužinoti ir suprasti, kaip vyksta lietuviška veikla (kiek yra aktyvių žmonių, ką jie veikia, ko trūksta) Pietų Amerikoje ir kitur. Aišku, geriausias būdas sužinoti – nukeliauti, pamatyti ir pasikalbėti kongrese su jaunimu iš viso pasaulio. Mes, lietuviai išeivijoje, atsiradome skirtingose vietose, ir labai įdomu pamatyti, kaip yra išlaikoma lietuviybė kitur. Ne tik įdomu, bet ir būtina suprasti, kaip visa tai vyksta, kad ir ateityje lietuviybė būtų išsaugota. Tai ypatingai svarbu dabar, kai pasaulis „mažėja“ ir keičiasi – šiais laikais Lietuva yra išsiplėtusi per visą pasaulį. Antras dalykas yra lietuviškumo išlaikymas. Man lietuviybė yra svarbi mano istorijos dalis ir aš didžiuojuosi, būdama lietuvaite. Bet būnant lietuvaite yra svarbu ne tik prisiminti praeitį, bet ir galvoti apie lietuviybės išlaikymą, kurti mūsų ateitį ir vietą pasaulyje. Jaunimas, kuris yra ne tik visai jauni žmonės, bet ir dvidešimtmečiai-trisdešimtmečiai, iš tikrųjų yra ne tik Lietuvos ateitis, bet ir šiandiena – jie pristato mūsų kultūrą ir kraštą. Ką jaunimas šiandien daro, planuoja, ruošia, kaip vienas kitam padeda, siekia bendrų tikslų – tai sutvirtina mūsų lietuvišką šeimą ir užtikrina jos išsaugojimą pasaulyje.

– **Ką stengsitės atlikti kongrese? Ko tikitės iš šio renginio?**

– Stengsiuosi susipažinti ir susidraugauti su žmonėmis. Taip bandysiu suprasti, kuo skiriasi ir kuo panašios mūsų lietuvių bendruomenės, o ypač – kaip jaunimas įsitraukia į lietuvišką veiklą. Man rūpi tokie klausimai: „Ką jie veikia? Ar kalba lietuviškai? Kodėl? Ar norėtų daugiau dalyvauti? Ko trūksta? Ką

norėtų pasiekti? Kaip skirtingos bangos dalyvauja? Ar yra skirtumas? Ar religija yra svarbi išlaikant lietuviškumą?“ Bus svarbu suprasti, kaip mes visi jaučiamės, turėdami dvi šalis, kurias mes laikome tėviške. Taip pat bus svarbu iškelti tikslus ir sugalvoti, kaip mes galime vienas kitam padėti siekiant tų tikslų.

– **Kokios Jūsų mintys apie lietuvišką veiklą užsienyje? Kokioms lietuviškomis organizacijoms priklausote?**

– Kaip jau minėjau, lietuviška veikla užsienyje man yra labai svarbi, ypatingai jaunimo. Priklausau Lietuvių skautų sąjungai, šokių grupei, ateitininkams, JAV LJS, „Baltic Club“, Lietuvių dienos komitetui 2004–2008 ir kt.

– **Kodėl yra svarbu prisidėti prie lietuviškos veiklos?**

– Labai didžiuojuosi būdama lietuvaite. Tai yra didelė dalis mano asmenybės – tėvelių istorija, lietuvių narsumas, Lietuvos istorija, kalba, literatūra, religija ir t. t. Sąvoka „būti lietuviu“ skirtingiems žmonėms turi skirtingą prasmę – yra knygos, kuriose bandoma išnagrinėti, ką tai reiškia. Bus įdomu kongrese padiskutoti, ką apie tai galvoja kiti.

– **Kaip PLJS stiprina lietuvišką jaunimą ir jo veiklą, ypač JAV LJS?**

– PLJS ypač stiprina JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungą, nes JAV yra labai unikali šalis. Tai yra toks didelis kraštas, jog yra panašus į „pasaulį“. Mes esame išsisklaidę, bet vis tiek dirbame kartu ir pasiekiame nemažai. Kaip minėjau anksčiau, mūsų pasaulis „mažėja“. Lietuviai keliauja ir gyvena visame pasaulyje. Nors ir dabar kas nors gyvena JAV, yra galimybė, kad vėliau gyvens Pietų Amerikoje, Australijoje, Lietuvoje ar kur kitur. Suprantu, kad išlaikyti lietuviybę reiškia ne tik išlaikyti ją savo namuose, kieme ar mieste, bet ir visame pasaulyje. Manau, jog geriausias būdas tai padaryti yra veikti kartu su kitais „užsidegusiais“, ypatingai bendraamžiais, kurie irgi sieja mūsų ateitį su lietuviybės išlaikymu ir mąsto apie mūsų norus ir tikslus.

Bus daugiau.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.,
išskyrus savaitgalius, klausykite
seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA) – Sostinės Pilies gatvėje būrys LNK televizijos laidų vedėjų ir žurnalistų praeiviams gatvėje pilstė kalėdinę sriubą ir kvietė aukoti Maltos ordino globojamiems seneliams. Taip pristatyta akcija „Mums reikia tavęs“.

Eltos nuotr.

Sunkmečiu ministerijų tarnautojai buvo skatinami priemokomis

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) – Per 9 šių metų mėnesius ministerijos tarnautojams sumokėjo 2,5 mln. litų priemokų iš savo darbo užmokesčio fondų. Dar 170,000 litų skirta vienkartinėms išmokoms.

Pagal Seimo Audito komiteto surinktą medžiagą, kuri pateikta parlamento vadovybei, daugiausia – 1,4 mln. litų – priemokų šiemet išmokėta Užsienio reikalų ministerijoje (URM).

Kaip paaiškino URM kancleris Kęstutis Jankauskas, nuo gegužės 1 d. Vilniuje dirbantiems valstybės tarnautojams ir diplomatams priemokos „buvo nubrauktos ir nėra mokamos“. Priemokos, pasak jo, mokamos tik diplomatinėse atstovybėse pagal darbo sutartis dirbantiems žmonėms, nes bazinio 990 eurų darbo užmokesčio neretai, ypač Vakarų Europos valstybėse, neužtenka norint įdarbinti būtinus darbuotojus – ūkvedžius, valytojus, sekretores.

„Vienintelė kategorija žmonių, kuriems tos priemokos šiandien dar mokamos, yra ambasadosė pagal darbo sutartis samdomi žmonės“, – aiškino kancleris. Minėta 1,4 mln. litų suma, pasak K. Jankausko, susidaro iš 283 „sutarininukų“ per visas ambasadas.

URM kancleris taip pat pažymėjo, kad vasarą pakeitus priemokų dydžius išmokamų priemokų suma sumažėjo nuo 165,000 litų per mėnesį iki 71,000 litų. Jis taip pat teigė, kad ministerija atšaukia 70 darbuotojų iš užsienio, į jų vietas priims vietos gyventojus, nes „taip yra pigiau“ – nereikia mokėti už buto nuomą, sveikatos draudimą, šeimos išlaikymą.

Gerokai nuo URM atsilieka Žemės ūkio ministerija – išmokėta 276,000 priemokų ir Teisingumo ministerija – 190,000 litų priemokų. Kitos ministerijos priemokoms išleido mažiau lėšų.

Kauno miestui perduoti VI forto statiniai

Kaunas, lapkričio 18 d. (ELTA) – Pagaliau atsirado galimybė VI forte įkurti Vytauto Didžiojo Karo muziejaus Karo technikos skyrių. Vyriausybė pritarė Kauno miesto savivaldybės prašymui perduoti VI fortą miestui.

Perėmusi šį nekilnojamąjį turtą ir norėdama jį pritaikyti visuomenės reikmėms, savivaldybė galės tikėtis paramos iš Europos Sąjungos fondų.

Kauno miesto savivaldybė jau prieš kelerius metus paskelbė apie sumanymą forte įsteigti Karo technikos skyrių. Vienintelė kliūtis įkurti Karo technikos skyrių Kaune buvo Valstybės turto fondas, kuris delsė priimti sprendimą.

Kauno tvirtovės VI forto pastatai yra įrašyti į Nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašą, todėl jiems turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Šiuo

metu fortas yra apaugęs medžiais ir krūmais, todėl prie jo sunku prieiti, jame gali būti sprogmenų, taip pat jis gali būti užterštas ir cheminėmis medžiagomis. Paveldo objektas yra prastos būklės ir nepritaikytas viešiesiems poreikiams.

Savivaldybės Bendrųjų reikalų departamento vyriausiosios specialistės Aušros Kriaučiūnaitės-Partikienės teigimu, fortas yra tinkama vieta įvairių laikotarpių karo technikai rodyti. Šis fortas galėtų būti panaudotas gyventojų bendrajai kultūrai ugdyti.

Iš devynių fortų Valstybės turto fondui priklauso keturi, du fortai nekilnojamojo turto sąraše neįregistruoti, IX fortą patikėjimo teise valdo Kauno IX forto muziejus.

Kultūros paveldo objektams – 31 mln. litų

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) – Penkiems kultūros paveldo objektams skirta 30,706 mln. litų. „Ši paramos priemonė skirta būtent kultūros objektų pritaikymui turizmo reikmėms. Skirdami lėšas privalome atsižvelgti į tų pinigų paskirtį, todėl pimenybė teikiama tiems projektams, kurie neabejotinai gebės sudominti ir pritraukti didžiausius turistų srautus“, – sakė ūkio ministras Dainius Kreivys.

Paramą gaus Vilniaus universitetas (iki 4,743 mln. litų), viešoji įmonė Tytuvėnų piligrimų centras (iki 10 mln. litų), viešoji įmonė „Domus pacis“ (iki 7,852 mln. litų), Skuodo rajono savivaldybė (iki 683,000 litų) ir viešoji įmonė Pranciškonų namai (iki 7,427 mln. litų).

Remiamų projektų sąraše iš viso yra 49 projektai. Jų finansavimui dar numatyta apie 210 mln. litų.

MTV stabdo vietinių kanalų veiklą

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) – Izraelio žiniasklaidos bendrovė „Ananey Communications“ nusprendė neribotam laikui sustabdyti „MTV Networks Baltic“ programų perdavimą ir Baltijos šalių žiūrovams siūlys europinę programą.

„Dėl besitęsiančio ekonominio nuosmukio ‘Ananey Communications’, kuriai priklauso ir kuri valdo ‘MTV Networks Baltic’ pagal ‘MTV Networks International’ suteiktą leidimą, priėmė nelengvą sprendimą neribotam laikui stabdyti ‘MTV Networks Baltic’ vietinių kanalų veiklą“, – pranešė Lietuvos MTV bendrovė. Anot pranešimo, vietoje vietinių MTV kanalų bus rodoma „MTV Eu-

ropa“.

„MTV Networks Baltic“ vadovė Delija Milašiūtė sakė, kad laidų signalo perjungimas gali užtrukti apie porą dienų.

„‘Ananey Communications’ įsigijo ‘MTV Networks Baltic’ visiškai tikėdami įmonės sėkmingumu. Tačiau dėl nelaukto ir besitęsiančio ekonominio sunkmečio, kuris per praėjusius metus be išimties paveikė visas Baltijos šalis, ‘Ananey’ nusprendė nutraukti ‘MTV Networks Baltic’ kanalų veiklą. ‘Ananey Communications’ pasirūpins, kad į kanalų darbuotojų teises bei interesus būtų atsižvelgta“, – teigiama pranešime.

„Norwegian Air Shuttle“ vėl skraidins iš Oslo į Palangą

Palanga, lapkričio 18 d. (ELTA) – Oro linijų bendrovė „Norwegian Air Shuttle ASA“ nuo ateinančių metų kovo 30 d. vėl vykdys skrydžius į Palangą iš Oslo. Šių metų spalio 25 d. oro bendrovė, atsižvelgdama į praėjusios žiemos rezultatus, priėmė sprendimą žiemos sezonu sustabdyti skrydžius į Palangą.

Įvertinusi keleivių aktyvumą vasarą ir didelį vakarų Lietuvos ir Norvegijos verslininkų bei turizmo įmonių susidomėjimą skrydžiais šia kryptimi, oro bendrovė jau atidarė bilietų užsakymo sistemą 2010 m. vasaros sezonui. Prie skrydžių atnaujinimo taip pat prisidėjo ir Lietuvos ambasada Norvegijoje, kuri padėjo įtikinti

oro bendrovę sugrąžinti skrydžius į Palangą.

„Norwegian Air Shuttle“ į Palangą skraidys „Boeing 737“ tipo orlaiviais tokiu pat tvarkaraščiu, kaip ir skraidė šiemet – antradieniais ir šeštadieniais. Bilietų kainos išliks tokios pat, kaip ir buvo. Todėl skrydžiai sunkmečiu bus ekonomiškai prieinami ne tik norvegams, bet ir lietuviams.

Pirmuosius skrydžius į Palangą oro bendrovė pradėjo 2008 m. vasario 16 d. Per 2009 m. „Norwegian Air Shuttle“ į Palangos oro uostą atliko 85 skrydžius ir skraidino 17,263 keleivius.

Vakarai galėtų pasimokyti iš Rytų Europos

Atkelta iš 1 psl.

Įsidėmėtina, kad daugelis Rytų Europos šalių per krizę iš esmės padidino savo mokesčių sistemų konkurencingumą, rašo „The Wall Street Journal“.

Lenkija sumažino didžiausią pajamų mokesčių dydį nuo 40 proc. iki 32 procentų. Bulgarija paliko galioti neseniai įvestą vienodo dydžio – 10 proc. – pajamų mokestį ir pasiūlė investuotojams naujų mokesčių lengvatų. Čekijoje, kurioje pajamų mokestis sudaro 15 proc., dauguma ekonominių skatinamųjų priemonių susijusios su mokesčių karpymu. Baltijos šalys buvo priverstos padidinti tam tikrus mokesčius, tačiau kartu sumažino kitus mokesčius. Didžiulis skirtumas tarp verslui siūlomų palankių sąlygų Čekijoje ar Slovakijoje ir didelių mokesčių naštų tokiose šalyse kaip Švedija ar Belgija yra aki vaizdus.

Dalis specialistų tvirtina, kad krizės poveikis Rytų Europos ūkiams dėl įgyvendinamos laisvosios rinkos politikos buvo stipresnis negu kitose šalyse. Tačiau iš tikrųjų didžiausi Rytų Europos ūkiai kol kas atlaiko krizę gana sėkmingai. Lenkijos, Slovakijos ir galbūt taip pat Slovėnijos bendrasis vidaus produktas (BVP) šiemet turėtų padidėti, tuo tarpu daugelis kitų žemyno ūkių smunka.

Mažesnėms Baltijos šalims atlaikyti krizę yra gerokai sunkiau, tačiau reikėtų atminti, kad šios šalys, kaip

žinoma iš istorijos, pasižymi nepaprastu gebėjimu paversti smukimą augimu ir plėtra, rašo „The Wall Street Journal“. Lietuva ir Latvija pajėgė atsitiesti ir augti, nors jų ūkiai 1991–1993 m. sumažėjo perpus. Taigi yra pagrindo tikėti, kad naujosios Europos rinkos ekonomikos ir vėl sparčiai augs, kai tik prasidės tikrasis atsigavimas.

Per du dešimtmečius nuo komunizmo žlugimo Rytų Europos ir Baltijos šalių vaidmuo Europos bendruomenėje tapo gerokai svarbesnis. Šios šalys yra ne tik verslo partnerės ir Europos Sąjungos (ES) narės, bet taip pat – ir energingos Vakarų kaimynių varžovės.

Naujosios Europos demokratijos įgyvendino pertvarkas, siekdamas atsikratyti planinės ekonomikos modelio. Jos iš esmės ėmė taikyti rinkos ekonomikos modelį kur kas ryžtingiau, palyginti su jų Vakarų Europos kaimynais. Kartu mažėjo skurdo lygis, augo investicijos į socialinę rūpybą, didėjo vyresnio amžiaus žmonių pajamos. Taip pat reikėtų pažymėti, kad keliose regiono šalyse, tokiose kaip Čekija, Vengrija ar Slovakija, santykinio skurdo lygiai yra vieni mažiausių Europoje.

Buvusios komunistinės šalys išmoko iš Vakarų, kas yra ekonominė laisvė ir augimas, prieš du dešimtmečius. Dabar atėjo eilė Vakarams prisitaikyti prie konkurencijos su Rytų rinkos ekonomikomis, rašo verslo leidinys.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Obama lankėsi prie Didžiosios kinų sienos

Beijing, lapkričio 18 d. („Reuters“/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama baigdamas savo pirmąjį apsilankymą Kinijoje vienas pasivaikščiojo ant Didžiosios kinų sienos, kuri simbolizuoja šios šalies istoriją ir atskirumą.

„Tai stebuklinga. Tai primena istorijos tėkmę ir leidžia kitaip pažvelgti į daugelį kasdienių dalykų, kurie nedaug reiškia pagal istorijos mastą“, – sakė B. Obama po to, kai atsiskyrė nuo savo gidų ir vienas pasivaikščiojo palei parapetus.

Daugelis kinų Didžiąją sieną laiko savo civilizacijos galios simboliu, o daugeliui užsieniečių ji simbolizuoja atsiskyrimą ir užtvaras.

1972 m. tuometinis JAV prezidentas Richard Nixon peržengė Šaltojo karo užtvaras ir tokią pačią šaltą dieną apsilankė Kinijoje. „Viliuosi, kad ateityje, galbūt dėl tos pradžios, kurią padarėme šios kelionės metu,

daugelis amerikiečių turės galimybę čia atvažiuoti“, – 1972 m. prie Didžiosios sienos pasakė R. Nixon.

JAV ir Kinijos ryšiai nuo to laiko smarkiai išsiplėtė, abiejų šalių ekonomikos yra tarpusavyje labai susijusios, JAV turi taikytis prie Kinijos didėjančios įtakos pasaulyje.

Prezidento B. Obama viešnagės metu nebuvo pasiekta jokių iškart akivaizdžių persilaužimų daugeliu klausimų, su kuriais susiduria šios dvi didžiosios ekonomikos, ir tarp kurių yra valiutos ir protekcionizmo problemos. Tačiau per šį apsilankymą buvo paliktos visos dialogo galimybės ir nuolat rodomas draugiškumas.

„Mūsų laikas čia, Žemėje, nėra toks ilgas, ir verčiau jį kuo geriau išnaudoti“, – pasakė B. Obama prie Didžiosios sienos prieš išvykdamas į Pietų Korėją, kur baigs savo kelionę po Azijos šalis.

ES kaltinama vilkinanti sprendimą dėl bevizio režimo

Maskva, lapkričio 18 d. („Interfax“/BNS) – Sprendimas dėl bevizio režimo tarp Rusijos ir Europos Sąjungos (ES) sustabdytas, mano Rusijos nuolatinis atstovas prie ES Vladimir Čižov.

„Jau praėjo šešeri su puse metų nuo tada, kai mes užsibrėžėme bevizio režimo įvedimą kaip tolimą tikslą, bet nuo tada jis tebėra tolimas“, – sako V. Čižov. **SCANPIX** nuotr.

„Tuo laiku, kai Romano Prodi buvo Europos Komisijos pirmininku, jis nurodė konkrečią bevizio režimo datą – 2008 metus. Dabar jau 2009 metai. Kodėl taip yra?“ – sakė diplomatas interviu laikraščiui „Russkaja gazeta“. Pasak jo, „akivaizdu, tai yra susiję su įvairiomis ES valstybių narių nuostatomis“.

„Jau praėjo šešeri su puse metų nuo tada, kai mes užsibrėžėme bevizio režimo įvedimą kaip tolimą tikslą, bet nuo tada jis tebėra tolimas, pereinamas iš metų į metus kaip nepasiekiamas šviesi ateitis“, – sakė V. Čižov. Diplomatas pabrėžė, viskas

vyksta tuo metu, kai buvusios Jugoslavijos valstybės „per kelis mėnesius įveikė visą biurokratinį kelią ir jau nuo sausio 1 d. joms bus įvestas bevizis režimas“.

„Visa tai rodo, jog yra nemaža politinė šios problemos dalis, kad reikalas anaipol ne tai, kaip greitai bus įvesti pasai su biometriniais duomenimis arba pažymėtos išorinės ES sienos. Tačiau mes ir toliau dirbsime šia linkme“, – sakė V. Čižov. Pasak jo, „kai mes kalbame apie bevizį režimą tarp Rusijos ir ES, turime omenyje keliasdešimties milijonų mūsų piliečių interesus“.

„Su šiuo klausimu susiduria kiekvienas Rusijos pilietis, kuris arba keliauja, arba tik rengiasi keliauti. Tas pats – ir ES šalyse, kurios kartais skundžiasi dėl labai biurokratiškos Rusijos vizos gavimo tvarkos“, – pažymėjo Rusijos nuolatinis atstovas.

Jis patikslino, kad „turimas omenyje bevizis įvažiavimas tam tikram laikui, tai yra suteikimas Rusijos piliečiams to paties statuso, kurį turi apie pusšimtis šalių, kai jų piliečiai kerta ES sienas“.

„Mes kartais užduodavome retorinį klausimą savo kolegoms Europoje – kodėl Hondūro piliečiai turi lengvatų, o Rusijos Federacijos – ne“, – sakė V. Čižovas.

„Kolegos atsako, kad Hondūro piliečių yra kur kas mažiau nei Rusijos. Tačiau europiečiai turi suvokti, jog bevizio režimo įvedimas visiškai nereikš, kad visi Rusijos piliečiai iš karto puls į Europą“, – pabrėžė diplomatas.

EUROPA

ATĖNAI

Tūkstančiai žmonių dalyvavo eitynėse Atėnuose, kurios buvo surengtos minint 1973 m. studentų sukilimo metines, o per policijos susirėmimus su jaunuoliais Graikijos sostinės centre buvo sužeisti 13 pareigūnų, pranešė policija. Atėnų centre šimtai anarchistinių pažiūrų jaunuolių mėtė į policininkus akmenis, degino šiukšlių kontenerius ir niokojo automobilius. Šios riaušės kilo po taikaus žygio prie JAV ambasados, kuriame dalyvavo daugiau nei 12,000 demonstrantų. Vaikydama jaunuolius policija panaudojo ašarines dujas.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga (ES) suinteresuota apsvarstyti Maskvos siūlymus dėl naujos saugumo sistemos, sakė Bendrijos užsienio politikos vadovas Javier Solana prieš Stokholme įvyksiantį Rusijos ir ES viršūnių susitikimą. „Mes sveikiname prezidento D. Medvedev siūlymus ir sąžiningas bei atviras diskusijas su Rusija dėl saugumo Europoje“, – sakė jis interviu agentūrai „Interfax“.

STOKHOLMAS

Stokholme vykstančiame viršūnių susitikime Rusija ir Europos Sąjunga pasirašė šūsnį susitarimų dėl bendradarbiavimo pasienyje. Maskva ir Briuselis įsipareigojo finansuoti ir vykdyti bendradarbiavimo pasienyje programas. Sutarčių pasirašyme dalyvavo Rusijos prezidentas D. Medvedev, Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso ir Švedijos ministras pirmininkas Fredrik Reinfeldt.

HAGA

Didžiosios Britanijos, Nyderlandų, Prancūzijos ir Graikijos policija suėmė 22 asmenis, kurie įtariami į ES šalis neteisėtai atvežę apie 2,000 žmonių, daugiausiai irakiečių, pranešė Europolas. Agentūros pranešime sakoma, kad šie suėmimai vainikavo 18 mėnesių trukusį tyrimą. Tos gaujos nariai įtariami gabenę imigrantus iš Irako į Prancūziją, Graikiją ir Italiją. Į Bendrijos šalis norėję patekti migrantai jiems mokėdavo iki 15,000 eurų (51,800 litų). Įtariami gaujos vadovai buvo Irako piliečiai arba kilę iš tos šalies.

PARYŽIUS

Prancūzijoje trylikametis pavogė tėvo medžioklinį šautuvą ir nusinešė

jį į mokyklą ketindamas nušauti savo mokytojus, tačiau šeima ir policija suspėjo laiku įsikišti ir užkirsti kelią nelaimei. Vaikui išėjus iš namų jo tėvai netrukus suprato, kad dingo ginklas ir pranešė apie tai policijai, kuri greit apsupo mokyklą ir paėmė paauglį savo žinion. Berniukas savo tinklaraštyje buvo paskelbęs pranešimą, kuris leidžia manyti, kad jis norėjo įvykdyti žudynes ir nusižudyti. Spėjama, kad berniukas galėjo būti nepatenkintas prastais savo pažymiais.

RUSIJA

MASKVA

Juristas Sergej Magnitski, padėjęs fondui „Hermitage Capital“ kovoje su Rusijos teisėsaugos įstaigomis, mirė kalėjimo ligoninėje po metus trukusio įkalinimo, laukdamas teismo byloje dėl mokesčių nesumokėjimo. S. Magnitski advokatai sako, kad 37 metų juristas mirė nuo kasos plyšimo. „Hermitage Capital“ steigėjas Bill Browder kaltina miliciją, teisėjus ir aukštus pareigūnus pagrobęs iš fondo tris bendroves, mėginęs gauti iš „Hermitage“ pagal suklastotus dokumentus daugiau kaip 1 mlrd. JAV dolerių ir pavogus 230 mln. dolerių iš Rusijos biudžeto.

JAV

WASHINGTON, DC

Virginia valstijoje, kuri yra viena iš nedaugelio Amerikos valstijų, leidžiančių kaliniams mirtininkams pasirinkti bausmės įvykdymo būdą, elektros kėdėje mirė už jaunos moters nužudymą nuteistas žudikas. 60 metų Larry Elliott yra pirmasis elektros kėdėje miręs nuteistasis nuo praėjusių metų birželio, kai mirties bausmė tokiu būdu buvo įvykdyta South Carolina valstijoje, kuri, kaip ir Virginia, leidžia mirties bausmės laukiantiems kaliniams pasirinkti elektros kėdę arba mirtiną injekciją.

NEW YORK

Vienas New York policijos automobilis, Manhattan važiuojęs prieš JAV viceprezidento Joe Biden automobilį palydą, kliudė kitą automobilį; per avariją buvo sužeisti keturi žmonės – du pareigūnai ir du kitame automobilyje buvę žmonės. Nepanešama, ar dėl avarijos buvo pakeista J. Biden kelionė.

AFRIKA

MOGADIŠAS

Somalia piratai atsiėmė 3,3 mln. dolerių išpirką ir paleido pagrobtą Ispanijos laivą ir 36 jo įgulos narius, šis apsikeitimas vyko stebint vienam Ispanijos karo laivui. Ispanijos premjeras nepaneigė, kad pagrobėjams buvo sumokėta išpirka.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

1d GRUODŽIO

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp primena visiems, norintiems nudžiuginti savo artimuosius bei pasveikinti su Š. Kalėdom, jog siuntinius (siunčiamus lėktuvu) būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki GRUODŽIO 1 dienos.

Siuntinių surinkimo vietos

is namų:
630-774-2136

Atlantic Express Chicago
2719 W 71st Street, Chicago, IL 60629
Tel: 773-434-7919

„Two rivers“ (Bravo)
10997 S Archer Ave, Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-6178

„Batalaika Wheeling“
315 E. Dundee Road, Wheeling, IL 60090
Tel: 773-788-1962

„Batalaika Mundelein“
370 Twinline Road, Mundelein, IL 60060
Tel: 847-595-6660

„Batalaika Glen Ellyn“
22 W. 353 Butterfield Road, Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-750-1091

„Kalioka“
714 S. Buffalo, Opaia Road, IL 60085
Tel: 847-785-1093

Lėktuvu 2,9 \$/lbs (min 10 lbs)
Laivu 1,16 \$/lbs (min 20 lbs)

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**El.paštas: nausediene@aol.com

LIETUVOS VARDUI – TŪKSTANTIS, O LIETUVIŠKAI VIRTUVEI?

Praūžė visi tūkstantmečio renginiai, tai didžiulis ir garbingas amžius mūsų valstybei. Pagalvokime, jog ir prieš tūkstantį metų žmonės valgė ir maitinosi, turėjo savų patiekalų. Tad ką jie valgė ir kokie patiekalai tai buvo? Pasiuokojusių antropologų, studentų, kurie keliauja po Lietuvos kaimus, užrašinėja senų žmonių pasakojimus, receptus, jų gaminimo būdus dėka, mes žinome, kuo senovės žmonės maitinosi, su kokiais valgiais priiminėdavo svečius, kokios apeigos būdavo. Šiandieninei virtuvei valgių netrūksta, tačiau nebus blogai, jei juos dar labiau pajvairins žemaitiški, aukštaitiški, dzūkai ir suvalkietiški lietuvių valgiai.

Nors Lietuva nedidelė, bet atskirose etnografinėse srityse gyventojai skirtingai maitinasi, gardžiuojasi ne tais pačiais valgiais. Žemaičiai mėgsta kasting, košes, šiupinį, aukštaitiai – blynus, varškę, dzūkai – valgius iš grikių, grybų, bulvių, suvalkiečiai – rūkytos mėsos produktus, pajūrio gyventojai – patiekalus iš žuvies. Šiuos skirtumus, kurie dabar jau ne tokie ryškūs, lėmė ne tik pagarba tradicijoms, bet ir gamtinės sąlygos: smėlingose žemėse auginami grikliai, juodžio dirvose – kviečiai, miškingų vietovių gyventojai nuo seno renka daug uogų, grybų, pajūrio ir prie didesnių upių, ežerų įsikūrę vartoja daug įvairių žuvų. Atskirų Lietuvos regionų ypatumai ir tradicijos nulėmė ir išsaugojo patiekalų savitumą ir įvairovę.

Dažnai susiduriame su primityvu supratimu apie lietuvių virtuvę. Švenčiant Lietuvos vardo tūkstantmetį ir žinant, kad bulvės į mūsų kraštą atkeliavo tik XVIII amžiuje, vargu ar logiška teigti, kad mūsų tradicinės virtuvės pagrindą sudaro bulviniai patiekalai. Tarsi mūsų protėviai nei valgė, nei gėrė.

Iš akmens amžiaus glūdumų

Lietuviškos virtuvės tradicijos kūrėsi dar gerokai anksčiau, nei pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas Lietuvos vardas. Žinių apie senovės lietuvių ir baltų kulinariją mums suteikia archeologai, randantys įvairiausių maisto produktų atliekų, maisto produktams perdirbti ir ruošti skirtų įrankių, indų.

Nuo pat pirmųjų gyventojų atsiradimo dabartinėje Lietuvos teritorijoje prieš 12,000 metų jų mitybos pagrindą sudarė medžioklės ir žvejybos laimikiai. Tik vasarą jį papildydavo įvairios uogos, grybai, valgomųjų augalų šaknys, lapai ir stiebai. Senovėje Lietuvos gyventojai nesikapstė daržuose. Jų maistą pajvairindavo laukiniai augalai: dilgėlės, rūgštinės, laukiniai burokai.

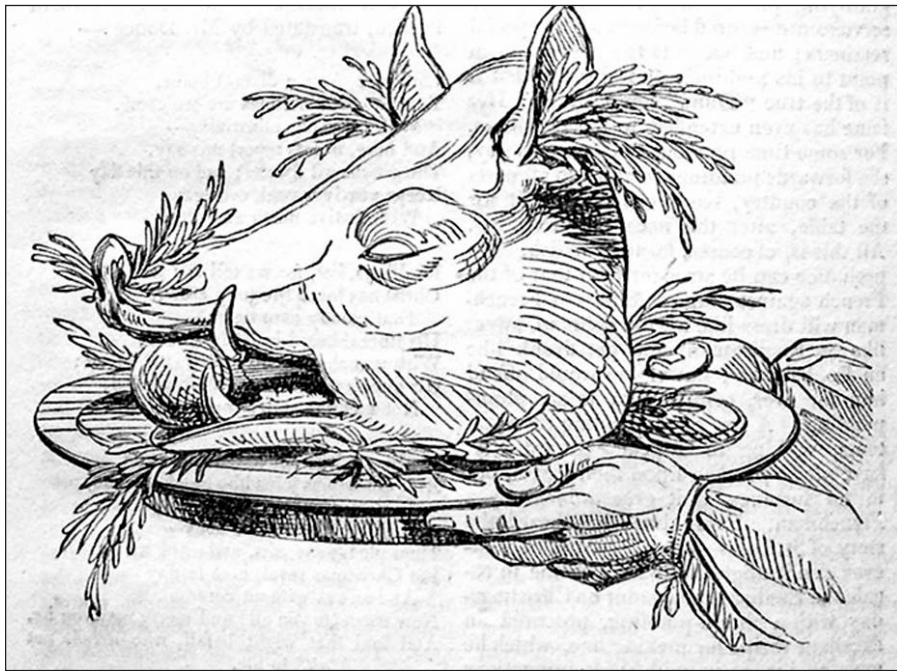
Pagrindinės maisto atsargos buvo gaunamos iš medžioklės. Tuomet buvo medžioti dabar jau išnykę stumbrai, taurai, laukiniai arkliai ir visi dabartinės Lietuvos faunos atstovai: zuikiai, šernai, briedžiai, stirnos,

elniai ir bebrai. Beje, bebriena ne tik buvo laikoma skanėstu – senovės lietuviai išnaudodavo ir jos gydomąsias ypatybes. Bebrų patinų liaukų sekretas liaudies medicinoje net iki XX a. buvo laikomas puikiu vaistu nuo impotencijos, isterijos ir kitų ligų.

Labai populiari buvo vandens paukščių medžioklė ir žvejyba. Daugiausia žvejota lydekų, sterkių, karšių, šamų, lynų. Maistą dažniausiai rūkydavo laužo dūmuose, vytindavo, kepdavo ant atviros laužo ugnies arba ant įkaitintų akmenų molyje.

Sušildyti žmogaus rankų

Vystantis gyvulininkystei, žmonės pradėjo vartoti pieno produktus, prasidėjo varškės, sūrų gamyba. Šiek tiek vėliau išplito tirštos sriubos ir košės, kurių gamybai buvo naudojami ne tik auginti javai, bet ir nemažai

laukinių augalų ir sėklų. Lietuvoje įsitvirtinus žemdirbystei, mūsų krašto gyventojai auginio soras, miežius, kviečius, rugius, avižas, žirnius, lęšius, pupas ir linus. Tik grikliai tuomet dar nebuvo žinomi. Jie paplito XIII–XIV a. Kasdieninį žemdirbio maistą sudarė įvairios košės, sriubos, dažnai balintos pienu ar grietine. Kartais į sriubas dar dėdavo mėsos ar žuvų. Buvo gaminamos saldžios sriubos, į kurias pildavo medaus ar klevų sulos.

Tradiciškai buvo geriamas midus – specialiai paruoštas alkoholinis gėrimas. Miško bičių medus tam tikromis proporcijomis buvo maišomas su vandeniu, tada virinamas, vėliau kuriam laikui paliekamas fermentuotis. Panašiai gamindavo ir kiek primenantį alų medaus gėrimą su apyniais. Midų ir alų gerdavo iš geriamų ragų, apkaustytų metalu. Iš čia kilęs žodis „ragauti“ – gerti gėrimą iš tauro rago.

Kai nutyla medžiotojų ragai...

Pradėję medžioti akmens amžiuje, mūsų protėviai tobulino žvėrienos paruošimo meną ne vieną šimtmetį. Amžiams bėgant keitėsi valgiaraštis

– nuo kuklių senovės Spartos pietų iki baroko stalo su akvariumais ir stirnomis, plunksnuotais povais ir kelių aukštų tortais. Per ilgą mūsų krašto kulinarijos istoriją apie žvėrieną ir laukinę paukštieną ant dvarų bei rūmų stalo yra rašęs ne vienas lietuvių gyvenimo būdo tyrinėtojas, vienuoliai ir enciklopedininkai. Šių laikų modernioji virtuvė griežtai atsisako „gulbių“ ir „briedžių“, palikdama maistingai paruoštus, skoningai ir kukliai papuoštus patiekalus.

Sakoma, kad lietuviškus patiekalus iš fazanų, laukinių žasų, slankų, perkūno oželių ir tetervinių žinojo ir Paryžius, ir Varšuva, ir Petrapilis. Rietavo, Plungės, Rokiškio, Platelių, Jasiūnų dvarai garsėjo savo virtuvėmis, kur buvo čirškinami gardžiausi briedienos, meškų mėsos kepsniai. Zervynų, Augustavo apylinkės galėjo pasigirti stirnienos ir zuikienos patiekalais. O štai Raudondvario grafas Benediktas Tiškevičius pats auginio fazanus, todėl jo dvaro virtuvė svečius žavėjo fazanų mėsos kepsniais, koldūnais su šios mėsos įdaru. Ypatybingomis progomis buvo ruošiami net kurtinių mėsos kepsniai.

Legendos sklando apie mūsų garsojo gamtininko prof. Tado Ivanausko ruoštus kurtinius (prie vandens gyvenantieji paukščiai „deaf fellow“) – esą jis vienintelis šiuos paukščius

ikrų, paprasti miestiečiai labiausiai vertino lydekų ikrus, kurių kiekviena šeima galėdavo pavasarį pasigaminti atsargoms. Yra aprašyta, kaip dviem vyrams įnešus į Radvilų rūmų virtuvę lydeką ir neatsargiai perpjovus jos pilvą, ikrai pasklido po virtuvės grindis, o susėmus ikrų buvo pusantro kibiro...

Šviežius lydekų ikrus dėdavo ant drobėlės, nuplikydavo verdančiu vandeniu, atidžiai nurinkdavo plėveles, išmaišydavo su smulkiai kapotais svogūnais. Svogūnus rinkdavosi ne aitrūs, o saldesnius ir jų dėdavo pusę tiek, kiek ikrų, išmaišydavo su penkis kartus mažesniu kiekiu saulėgrąžų aliejaus, pagardindavo actu, druska ir maltais pipirais.

Pavyzdžiui, Kauno Šančių žvejai nuo lydekų ikrų nurinkdavo plėveles, sudėdavo į litrinį stiklainį ir užpildavo šaukštu druskos. Kai susidarydavo sūrymas (rasalas), jį nupildavo. Taip darydavo kelis kartus, po to ikrus atsargiai suspausdavo, užpildavo saulėgrąžų aliejumi taip, kad apsemų. Šitai paruoštus ikrus pirkdavo žydai, nes šie tikdavo jų košeriniam maistui. Be to, vėsesnėje vietoje taip paruošti ikrai išsilaikydavo iki keturių mėnesių.

Gausybė senovinių patiekalų yra iš lydekų, kažkada vadintų vyriškos giminės pavadinimu „lydys“. Šias žuvis esą labai mėgo kunigaikštis Vytautas Didysis. Vėliau lydekų valgais garsėjo Karmelitų vienuolyno Antalieptėje virtuvė. Ignalinos krašte moterys žvejams patiekdavo „ribokų“ (apie Ignaliną gyveno daug lenkų kilmės žmonių) vaišes, kurių vienas pagrindinių patiekalų būdavo „šamo paūdrė“, beje, gaminamas nebūtinai iš šamo. Lydekų, ešerių ar lynų gabaliukus užpildavo aliejumi, tada sumaišydavo su grikių kruopomis ir sudėdavo į avinėlio, kiaulės ar veršelio skrandį, jį užsiūdavo ir kepdavo, laistydami šermukšnių vynu.

Dar buvo kepamas žuvų plokštainis. Į puodą eilėmis sudėdavo ešeriukų, vėgelių gabaliukų, lašinukų, virtų pupų, žirnių ir troškindavo krosnyje.

Lietuvos totorių šimtalapis jau nuo Vytauto laikų stebindavo atvykusius svečius. Iš totorių gana greitai išmoko gaminti sluoksniuotą teslą ir lietuviai. Iš jos kepdavo skanius įvairiausius įdarais įdarytus saldžius pyragus, bandeles, pyragaičius ir tortus. Tarp totorių populiariausi buvo bukeriai – įdarytos sluoksniuotos teslos bandelės. Kai kas žodį „bukeris“ kildina iš vokiečių kalbos, tačiau Krymo totorių kalba „buker“ ir yra „bandelė“. Šios bandelės kepamos su lašišos ar bet kokios kitos raudonos žuvies įdaru.

Iš kartos į kartą

Neatsitiktinai taip dažnai kalbame apie įvairių tautų tradicinę virtuvę. Iš kartos į kartą perduodami tradicinių patiekalų receptus, žmonės puikiai suvokė, kad protėvių sukurti valgiai – tai kultūrinio paveldo dalis. Ji saugotina ne mažiau nei piliakalniai, pastatai ar tautosaka. Daug senovinių valgių patiekalų bando Lietuvoje atgaivinti bernardinai vienuoliai. Senovėje vienuoliai patys gamindavo įvairius patiekalus, užrašinėdavo jų receptus ir garsėjo meistriškumu gaminant valgius.

Parengta pagal lietuvių kulinarijos paveldą.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 122

Sužinojęs apie mano nelegalią padėtį, karininkas pasiūlė prisijungti prie jų būrio, sakydamas:

– Miške tau bus saugiau.

Tuo klausimu aš turėjau kiek kitokią nuomonę. Eiti į mišką man buvo tas pats, kas vėl grįžti į frontą, iš kur jau kelio namo nebus. Prisi-kariavau abiejose fronto pusėse: ma-čiau kaip ruseliai bėgo nuo vokiečių, bet ir mačiau, kaip pastarieji bėgo nuo rusų. Teorija „Amerika mums padės“ nelabai tikėjau, nes jau ma-čiau, kam jie iš tikro padėjo ir padeda. Jeigu būčiau tikrai žinojęs, kad NKVD man mina ant kulnų, ir su-ėmimas neišvengiamas, būčiau pasi-rinkęs mišką.

Ilgai nesvarstęs, aš nutariau dar nekeisti savo „pusiau legalios“ padė-ties į „nelegalią“. Tuo metu apačioje prie įėjimo stovėjusi sargyba praleido į viršų einančius partizanus, kurie sutrukdė mūsų pokalbį. Tad teko grįžti į tą kambarį, kur jau buvo baig-tas „tardymas“. Iėjęs partizanas „Vietrinas“ (arba kaip jis, jeigu neklystu, save pavadino) kreipėsi į Augūną:

– Ar esi partijos narys? – su pašaipa paklausė direktoriaus.

– Ne, aš tik kandidatas... – tas atsakė su baime.

– Sakyk, „kandidate“, ar šis pis-toletas yra valdiškas ar tavo, asmeni-nis? – paklausė priešais laikydamas ginklą.

– Valdiškas, – atsakė Augūnas, ir, visų nuostabai, būrio vadas grąžino ginklą, prieš tai tik išėmęs ir kišenėn susidėjęs visus šovinius.

Tuo metu, kai mes kalbėjomės laiptinėje, sekretorė surašė konfis-kacijos aktą: „arklys, vežimas, 1 kiaulė, 400 litrų spirito su statine (galbūt 500 litrų, nes buvo ir tokios talpos) ir du rusiški šautuvai“. Aktas buvo antspauduotas „Geležinio vilko“ (jeigu nepainioju pavadinimo) būrio antspaudu ir pasirašytas: „bū-rio vad. (pavardė, t. y. slapyvardis – neišskaitomas)“.

Visą konfiskuotą turtą pakrovę į pakinkytą vežimą, žaliukai pajudėjo (kartu su savo vežimais) man nežino-ma kryptimi. Mums tuo tarpu buvo įsakyta pasilikti viduje.

Direktorius, gavęs pateisinamą dokumentą, buvo patenkintas ir linksmas. Išgąsdinti sribeliai į savo postus pargrįžo tik kitos dienos pa-vakaryje. Vienas buvo sukoręs apie 15 kilometrų ir tūnojo kažkuriame kaime, šieno kupetoje. Kitas lindėjo už kilometro stovėjusiam tvarte, apsikroves mėšlu. Tuos savo nuoty-kius vaikinukai pasipasakojo savo draugams, iš kurių mes ir sužinojom. O kai ką buvo galima ir užuosti. Vienas buvo 17 metų amžiaus, kitas – 16. Vienas jų buvo ruselis (turbūt vietinis), bet gerai kalbantis lietu-viškai.

Tą vakarą enkavėdisto motocik-las kaip tik stovėjo varykloje, tad par-tizanai darbininkams įsakė su malkų pliauskom sudaužyti šią priešų su-sisiekimo priemonę. Iš „Harley Da-vidson“ liko tik metalo laužo krūvelė. Žaliukai taip pat sudaužė spirito skaičiavimo aparatą, prie cisternos išliedami kažkiek spirito, tam, kad darbininkai galėtų „nurašyti“ dalį spirito savo poreikiams. Tai parti-zanai darydavo ir ankstesnių apsi-

lankymų metu. Kol įstatydavo naują skaitiklį, darbininkai ramiai galėjo įsigyti „papildomų“ pajamų.

Tragiškai, kaip ir daugumos, baigėsi mano sutiktų Lietuvos parti-zanų likimas. Dar būdamas laisvė-jė, girdėjau, kad lyg dauguma to būrio partizanų buvo užklupti priešų besivaišinant konfiskuotu spiritu kažkurioje sodyboje ir visi žuvo. Nors tai galėjo būti ir tyčia paskleistas melas.

2. „Armija Krajova“

Vieną 1947 metų rudens dieną (dienos ir mėnesio nepamenu) į ga-myklą, pas Augūną, vėl iš Giedraičių atsidangino tas pats NKVD garni-zono vadas. Šį kartą jis atvažiavo ka-riniu sunkvežimiu ir su keletu rusų kareivių. Po kokios valandos direkto-rius ir vyr. buhalteris jau lipo į tą sunkvežimį. Ir man liepė šilčiau ap-sirengti ir važiuoti kartu su jais. Pra-džioje buvo labai panašu į suėmimą, bet pakeliui direktorius papasakojo, kokių tikslu važiuojame.

Pasirodo, garnizono vadas buvo gavęs žinią, kad praeitą naktį kelioli-ka kilometrų už Giedraičių yra iš-žudytos 7 ūkininkų šeimos. Tas šei-mas nužudė nuo „lenkų pusės“ atjoję „baltalenkiai“ (tuomet bolševikai taip vadino prolenkiškus „partiza-nus“). Liudininkai, kurie matė tuos raitelius, tvirtino, kad ant rankovių „partizanai“ turėjo baltai raudonus raiščius, o ant raiščių buvo dvi juodos raidės „AK“.

Privažiąvę pirmąjį vienkiemį ir įėję į gryčią, išvydome kraupų vaizdą: viduje, baisiai sudarkyti gulėjo 2 vaikų ir 3 suaugusių žmonių lavonai. Jie buvo žiauriai sukapoti kardais ir subadyti durtuvais. Kraujo klanuose ant žemės bei prie stalo, gulėjo tur-būt, tėvų – vyro ir moters – lavonai su perkirstomis galvomis. Ant krosnies tysojo senuko ir vaiko (maždaug 9 metų) lavonai. Jiems buvo perkirsti kaklai ir išbadytos akys. Priepečkyje, kraujo klane, su durtinėmis žaiz-domis krūtinėje gulėjo mergytė (ko-kių 6–7 metų), turbūt sesutė.

Tokius pat vaizdus išvydome ir likusiose sodybose. Visur žmonės – vaikai ir suaugę – buvo tiesiog išsker-sti, žiauriau, negu kaip kokie galvijai. Tiesa, viena pirkia ir tvartas buvo sudegę. Iš degusių kareiviai jau buvo ištraukę 4 apanglėjusius lavonus (2 suaugusių ir 2 vaikų).

Kol apėjome visas sodybas, mano kojos jau pradėjo nebeklausyti – per kelius pakirto. Tokio žiauraus ir ci-niško taikių civilių žmonių žudymo man anksčiau neteko nei girdėti, nei matyti. Nors, atrodo, visai neseniai ir pačiam prisiėjo išgyventi NKVD sušaudymą Igumenėje, pajusti apka-sų „skonį“ Rytų fronte, bet šis žiau-rių žudynių vaizdas iškart „persvė-rė“ visa, kas buvo patirta iki tol.

Vėliau sužinojome, kad šios ūki-ninkų šeimos buvo išžudytos tik to-dėl, kad buvo padavę prašymus sa-vo vaikus mokyti lietuviškose mo-kyklose. O liūdniausia čia turbūt buvo tai, kad tų „šauniųjų lenkų par-tizanų“ seneliai ir proseneliai, ko gero, tarpusavyje šnekėjosi lietu-viškai.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DETROIT, MI

Prieš Mišias: Stasys Orentas ir Ričardas Strakšys, kun. Alfonsas Babonas, kun. Gintaras Jonikas, Algis Kaunelis ir Antanas Strakšys, už kryžiaus stovi Povilas Strakšys.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Kun. G. Joniko sutiktuvs ir parapijos rudens gegužinė

Atkelta iš 2 psl. atnašauti Mišias bei dalyvauti pirmame metiniame susirinkime su parapijiečiais.

Kun. Gintaras padėkojo kun. Alfonsui už jo pasišventimą ir ilga-metę tarnystę Dievui, o parapijie-čiams – už gražų priėmimą ir dova-nas. Jis taip pat susirinkusiems pa-linkėjo geros gegužinės.

* * *

Po kun. Gintaro išvykimo kun. Babonas sukalbėjo maldą prieš gegu-žinės vaišes. Po to vyko vaišinimasis, bendravimas, loterija. Laimėtojai

džiaugėsi savo dovanomis.

Nuotaika buvo jauki. Šventės dalyviai liko patenkinti maloniai tarp draugų ir bendraminčių praleidę sek-madienio popietę ir kartu parėmę Šv. Antano parapiją. A. Strakšys padėko-jo visiems už gausų apsilankymą, tal-ką, už parapijos veiklos paramą. Dalyviai dar ilgėliau pasiliko pasi-linksminti ir pasišnekučiuoti su draugais ir pažįstamais. Renginy-s buvo sėkmingas ir parapijai pelnin-gas. Kun. Joniko sutiktuves ir rudens gegužinę ruošė parapijos tarybos komitetas ir parapijiečiai.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Vydūno fondo tarybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas (kairėje) ir Vydūno fondo tarybos vicepirmininkė Jūratė Variakojienė įteikė užsienio reikalų ministrui Vygaudui Ušackui fondo išleistas knygas.

Vydūno fondo veikla įvertinta „Lietuvos tūkstantmečio žvaigžde“

LAIMA APANAVIČIENĖ

Gausiai susirinkę vydūniečiai ir svečiai lapkričio 8 d. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre plojimais sutiko žinią apie Vydūno fondo apdovanojimą „Lietuvos tūkstantmečio žvaigžde“.

Popietę pradėjo LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, susirinkusiems trumpai papasakojusi apie Vydūno fondą.

Vydūno fondas, įkurtas XX amžiaus viduryje, gerai žinomas savo gražiais darbais. Jis teikia paskolas bei stipendijas studijoms, skiria premijas rašytojams bei visuomenės veikėjams, piniginėmis aukomis remia ma vertingų knygų leidyba. Vydūno fondo dėka išleista ne viena puiki knyga, Lietuvos istorinis, iliustracinis ir topografinis žemėlapias.

Fondo tikslas – skatinti, kad mokslas nesiribotų vien atskirų žinių pasisavinimu, bet ir prisidėtų prie asmenybės tobulinimo. Fondas taip pat yra įsteigęs daugybę įvairiausių premijų Lietuvos aukštosiose mokyklose: Lietuvos muzikos akademijoje – Vincės Jonuškaitės-Zaunienės (geriausiai studentei); Kauno technologijos universitete – prof. Igno Končiaus (fizikos mokslui); Klaipėdos universitete – prof. Stepono Kolupailos (geodezijos, hidraulikos/hidrologijos mokslams); Vilniaus universitete – Sofijos Čiurlionienės (lietuvių kalbos ir literatūros mokslams) ir Vytauto Didžiojo universitete – Broniaus Kviklio (švietimo mokslui). Paskolas ir stipendijas yra gavę lietuviai studentai, studijuojantys 11-oje pasaulio valstybių.

Pagrindinės fondo pajamos yra visuomeninės aukos. Savo pelną Vydūno fondas taip pat gausina kasmet leisdamas kalėdinius atvirukus.

Prieš renginio pradžią kalbasi (iš kairės): Vydūno fondo valdybos pirmininkas dr. Vytautas Černius, LR užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas ir LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Už visus čia išvardytus ir neišvardytus gerus darbus Vydūno fondas ir buvo pagerbtas garbės ženklu „Lietuvos tūkstantmečio žvaigžde“. Šis garbės ženklas Lietuvos vardo tūkstantmečio proga Užsienio reikalų ministerijos įsteigtas 2007 m. Lietuvos valstybei ir jos užsienio politikai nusipelnusiems asmenims pagerbti. Garbės ženklu „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ yra apdovanojami Lietuvos ir užsienio valstybių piliečiai už ypatingus nuopelnus, garsinant Lietuvos vardą, puoselėjant ir plėtojant tarpvalstybinius santykius, taip pat už ypatingus nuopelnus valstybės tarnyboje.

Iškilmingoje aplinkoje apdovanojimą Vydūno fondui įteikė LR užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, pažymėjęs reikšmingą fondo indėlį į lietuvių puoselėjimą ir ilgametę tradiciją remti akademinio jaunimo studijas. Ministras V. Ušackas išreiškė viltį, kad Lietuvos visuomenė perims gražias šio fondo tradicijas ir Lietuvoje įsikurs panašūs fondai, skiriantys stipendijas bei paskolas įvairių sričių studentams.

Apdovanojimą priėmė Vydūno fondo tarybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas ir Vydūno fondo valdybos pirmininkas Vytautas Černius. Po trumpo Vydūno fondo tarybos pirmininko L. Maskaliūno padėkos žodžio susirinkusieji atsistojo sugiedojo studentų himną „Gaudeamus igitur“.

Vydūniečiai svečius apdovanojo gėlių puokštėmis ir fondo leidiniais.

Po apdovanojimo ministras V. Ušackas susirinkusiems trumpai (skubėjo į lėktuvą, skrendantį į Madridą) papasakojo apie Lietuvos aktualijas, ekonominę situaciją, trumpai atsakė į klausimus apie Lietuvos ir Rusijos, Lietuvos ir JAV santykius.

Cicero lietuvių talka radijo programai „Margutis II“

EDVARDAS ŠULAITIS

Lapkričio 15 d., tuoj po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje (jas atnašavo kun. dr. Kęstutis Trimakas) į savo „kavinės“ patalpas susirinkę tautiečiai valgė kugelį, o iš šios pramogos gautos lėšos buvo skirtos seniausios, dar tebegyvuojančios Amerikoje lietuviškos radijo programos gyvavimui pratęsti.

Radijo laida „Margutis“ į Čikagos lietuvių prabilo 1932 m. balandžio 11 d. ir su trumpa pertrauka gyvuoja iki šių dienų. Įvykus kai kuriems nesusipratimams, ši lietuviška

šalį, kai kurie jau 60 metų), netruką ir naujai atvykusiųjų (kurie šia radijo programa pradėjo domėtis dar neseniai). Kai kuriems atvykusiems teko pasitenkinti tik pyragu, nes kugelio pritrūko, ko anksčiau nėra atsitikę (dažnai jo būdavo per daug).

Paminėtina, kad ir tarp „Margučio II“ pranešėjų yra žmonių iš abiejų kartų.

Kaip teigė renginio vadovas M. Baukus, gautas pelnas (o jo – daugiau nei 200 dol.) bus perduotas „Margutis II“ vadovams.

Kalbėjo S. Kisielienė

Lapkričio trečiąjį sekmadienį į Cicero „kavinę“ susirinkę mūsų tautiečiai taip pat išgirdo Stefanijos Kisielienės pasakojimą apie pabėgimą iš Lietuvos, gyvenimą „dypukų“ stovyklose ir atvykimą į Ameriką, kur kartu su žymiu visuomenės veikėju dr. Petru Kisieliu užaugino gražią, lietuvišką šeimą.

Kadangi laikas greitai prabėgo, kalbėtoja, kaip atrodė, nespėjo papasakoti visko, ką buvo užsimojusi. Gal ji tai padarys kitą kartą.

Bus paminėta solisto B. Prapuolenio mirties sukaktis

Pranešta, kad ateinančio sekmadienio (lapkričio 22 d.) programa bus skirta Cicero gyvenusio muziko Bernardo Prapuolenio 25 metų mirties paminėjimui. Šis jaunas vyras (jis yra nemažai koncertavęs ir dainavęs

Kalba Stefanija Kisielienė.

JAV LB Cicero apylinkės valdyba, surengusi „Kugelio pietus“ radijo valandėlei „Margutis II“ paremti.

Edvardo Šulaičio nuotraukos

radijo valandėlė buvo laikinai nutrūkusi, persiorganizavo ir dabar yra žinoma kaip „Margutis II“.

Kaip ir visi kiti informavimo šaltiniai, taip ir „Margutis II“ išgyvena finansinę krizę ir yra ties užsidarymo riba – trūksta lėšų programai išlaikyti. Neseniai spaudoje buvo pasirodęs pranešimas, nušviečiantis šios radijo programos (beje, vienintelės Čikagoje likusios lietuviškos radijo valandėlės) finansines bėdas.

Norėdama papildyti jau ištuštėjusį „Margučio II“ izdą, JAV LB Cicero apylinkės valdyba (pirmininkas Mindaugas Baukus) lapkričio 15 d. sukvietė tautiečius „Kugelio pietums“. Į renginį atvyko gana gausus būrys senųjų tautiečių (jie klausosi „Margučio“ nuo pat atvykimo į šią

Lietuvių Operoje) staiga mirė 1964 m. lapkričio 17 d. Čikagoje.

Cicero lietuvių veikloje dar ir dabar sumaniai dalyvauja jo dvynys brolis Marius, kuris irgi turi muzikinių gabumų. Į šias mirties sukaktuves, kurios lapkričio 22 d. rytą 9 val. prasidės šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje, iš Putnam, CT, atvyks ir Aldona Prapuolienytė, kuri anksčiau yra daug nuveikusi tarp Cicero lietuvių. Minėjime tikimasi matyti ir kitus mirusiojo brolius – Aurelijų bei Jurgį.

Taigi lapkričio 22-oji Cicero lietuviams, ypač čia gyvenantiems ne vieną dešimtmetį, bus gera proga pasimatyti su veiklios Prapuolienų šeimos nariais. O naujai į šį kraštą atvykusieji turės galimybę su jais susipažinti.

HÜTTENFELD, VOKIETIJA

Naujasis Vasario 16-osios gimnazijos veidas

Lietuviškoji Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje – vienintelė tokio profilio Vakarų pasaulyje, sėkmingai gyvuojanti jau 58-erius metus. Įkurta netrukus po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, ji ilgus metus teikė prieglobstį po pasaulį išblaškytos išeivijos vaikams bei sudarė unikalią galimybę išsaugoti savo tautybę gyvenant svečiose šalyse. Lietuvos Atgimimo ir Nepriklausomybės siekimo epochoje, Huettenfeldas tapo neoficialia ir veiksmingai dirbančia Lietuvos atstovybe užsienyje – šiame lietuviškumo lopšyje vyko paramos Sąjūdžiui koordinavimas, čia apsistodavo svarbūs valdžios atstovai, iš čia buvo atkakliai kovojama už Lietuvos laisvę. Lietuvos išijungimo į Vakarų pasaulį bei opaus masto emigracijos laikų, greta aukšto, europietinio lygio mokymo programos įgyvendinimo, gimnazija ir toliau atstovauja Lietuvos ir jos piliečių interesams užsienyje, garsina Tėvynės vardą, puoselėja kultūrą, liaudies meną, išlaiko gimtąją kalbą.

2008 m. gruodžio 14 d. netikėtai mirus 27-erius metus gimnazijos direktoriaus pareigas ėjusiam bei mokslo metų pabaigoje į pensiją išeiti ketinusiui Andriui Šmitui, gimnazijai pastarąjį pusmetį laikinai vadovavo pavaduotojos Irena Grevienė ir Lieselotte Manz. Meistriškai ir sumaniai buvo įveiktas šis pereinamasis laikotarpis, ir štai nuo š. m. rugsėjo 7 dienos, direktorės pareigas pradėjęs eiti Kuratorijos pasauliniu mastu paskelbtą konkursą laimėjęsiai dr. **Bronei Narkevičienei**, gimnazija pradeda naują gyvavimo epochą.

Pirmąją darbo dieną gimnazijos berniukų bendrabučio salėje direktorė buvo šiltai pasveikinta plojimais ir bematant laimėjo kolegų ir mokinių simpatijas. Lietuvoje vertinama ir gerbiama švietimo žinovė susirinkusiems pristatė savo pedagoginę ir akademinę karjerą, papasakojo apie asmeninį gyvenimą ir akademinę karjerą, nuoširdžiai ir šmaikščiai atsakė į mokinių pateiktus klausimus. „Taip, man čia labai patinka, nes aplink matau tiek daug laimingų ir besišypsančių veidų“, – sakė direktorė, paklausta, ar gerai jaučiasi naujame darbe.

Gimnazijos direktorė B. Narkevičienė su rugsėjo 13 d. gimnazijoje apsilankiusiu svečiu – TMID'o gen. direktoriumi Arvydu Daunoravičiumi.

Marytės D. Šmitienės nuotr.

23 metų matematikos mokytojos darbo patirtį turinti bei socialinių mokslų daktarės laipsnį įsigijusi pedagogė yra išspausdinusi mokslinių straipsnių, pelniusi įvairių apdovanojimų, sumaniusi ir vadovavusi daugybei projektų ir švietimo tyrimų Lietuvoje ir užsienyje. Svečiavosi JAV (Templeton stipendija), Vokietijoje (DAAD stipendija), Kanadoje (BIP) ir Škotijoje (PHARE), pranešimus skaitė Vokietijos, Ispanijos, Austrijos, Graikijos, Čekijos bei Latvijos universitetuose vykusiose mokslo konferencijose.

Susipažinkime su naująja gimnazijos vadove ir drauge apžvelkime naujas ateities vizijas.

– Miela Brone, sveikiname Jus pradėjus eiti direktorės pareigas, džiaugiamės nauja energija ir idėjomis! Vasario 16-osios gimnazija – unikali, bene vienintelė tokia mokykla Vakarų pasaulyje, siekianti ne tik aukštos pedagoginio ugdymo kokybės, bet vienijanti ir etnokultūrinio pobūdžio – lietuviybės išlaikymo, o drauge ir europietiškos dvasios įdiegimo – tikslus. Tai neabejotinai nelengva ir daug entuziazmo bei sumanumo reikalaujanti užduotis jai vadovauti. Kas paskatino imtis šio darbo?

– Vasario 16-osios gimnazija man ir, manau, daugeliui lietuvių simbolizuoja Lietuvos laisvės siekius dar nuo Sovietų Sąjungos laikų. Noras išsaugoti šią mokyklą, padėti jai ir paskatino atvažiuoti į Huettenfeldą.

– Prieš pradėdant direktorės darbą Vasario 16-osios gimnazijoje, dėstėte Kauno technologijos universitete, vadovavote Nacionalinei moksleivių akademijai. Ar sunkus sprendimas buvo perduoti šias pareigas į kitas rankas ir išvažiuoti dirbti į užsienį?

– Neslėpsiu – labai sunkus. Bet mane palaike Kauno technologijos universiteto rektorius prof. Raimundas Šiaučiušas, prorektorius prof. Pranas Žiliukas, Fundamentalinių mokslų fakulteto dekanas doc. Vytautas Janilionis, o Nacionalinėje moksleivių akademijoje (NMA) direktorės pareigas perėmė Lina Danienė. Tai energingas, išsilavinęs, Akademijos sumanymą ir tradiciją puoselėjantis žmogus. Lina jau dvejus su puse metų visuomeniniais pagrindais dirbo Akademijoje: iš pradžių ekonomikos skyriaus vadove, po to asmenybės ugdymo programos vadove, tad esu visiškai tikra, jog NMA tobulės ir gyvuos labai sėkmingai.

– Lietuvoje užsiėmėte labai įdomia veikla – itin gabių vaikų ugdymu. Įkūrėte ir vadovavote Nacionalinei moksleivių akademijai, dirbote įvairiuose su šia veikla susijusiuose projektuose Lietuvoje ir užsienyje, šia tema skaitėte daug paskaitų. Supažindinkite su šia pedagogine sritimi. Ar sieksite šioje srityje sutelktas žinias bei patirtį kryptingai panaudoti ir naujajame darbe, šia linkme tobulinant gimnazijos mokymo programą?

– Gyvenimas mane yra apdovanojęs – turėjau nepaprastai gabių mokinių. Tuomet ir supratau, kad itin

STASYS BERNATAVIČIUS IŠKELIAVO PRIEŠ SAVO 90-ĄJĮ GIMTADIENĮ

Cicero lietuviai neteko veiklaus tautiečio

Ilgus metus Cicero lietuvių bendruomenėje gyvenęs, o vėliau į kaimyninį Berwyn miestelį išsikėlęs veiklus mūsų tautietis Stasys Bernatavičius sausio 1-ąją būtų šventęs savo garbingo amžiaus 90-metį. Tačiau, gaila, jis amžinai užmerkė akis spalio 20 d., o 23-iąją buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia ten prieš 16 metų mirusios pirmosios žmonos Sofijos.

Stasys Bernatavičius

Stasys su žmona užaugino dukrą Nijolę. Ji ištekojo už Raimondo Simokaičio, susilaukė poros sūnų – Edvardo ir Tomo, kurie vedė ir augina savo atžalas, kurių vienas labai mylėjo savo senelį.

S. Bernatavičius buvo vedęs antrą kartą – žmona Audronė Baranauskaitė juo nuoširdžiai rūpinosi iki paskutinės gyvenimo valandos.

Stasys gimė Prienuose. Kaip ir dauguma, artėjant sovietinei armijai, pasitraukė į Vokietiją, kur, praūžus karo bangai, gyveno Kaselio pabėgėlių stovykloje. 1950-ųjų pavasarį atvyko į Cicero prie Čikagos ir čia aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje.

S. Bernatavičius, nuo jaunystės turėjęs pomėgį vaidybai, tuoj įsitraukė į Čikagos lietuvių sceninę veiklą,

dalyvavo Čikagos lietuvių scenos darbuotojų sąjungos kolektyvo darbe bei 1960 m. įvykusiuose sąjungos valdybos rinkimuose (liko valdybos kandidatas). Jam kartu su garsiais iš Lietuvos pasitraukusiais aktorais teko vaidinti ne viename šio kolektyvo pastatyme. Stasio sceninė veikla vykusiai pagerbta Lietuvoje išleistoje knygoje „Lietuvių scenos darbuotojų sąjunga Čikagoje“ (Vilnius, 2004 m.; redaktorė Audronė V. Škiudaitė).

S. Bernatavičius aktyviai dalyvavo ir jūros šaulių „Klaipėdos“ kuopos veikloje, buvo šios kuopos steigėjas ir pirmininkas (1965–1971 m.). Jis apdovanotas Šaulių žvaigždės ordinu. Stasys dirbo ir visos išeivijos Šaulių revizijos komisijoje bei valdyboje..

Būdamas „Klaipėdos“ šaulių kuopoje, suorganizavo ir vaidintojų būrelį, su kuriuo 1966 metais pastatė scenos veikalą „Gyvieji numirėliai“, kuris sulaukė nemažo pasisekimo. Spektaklyje Stasys ne tik vaidino, bet ir atliko daugelį kitų pareigų.

Cicero miestui 1957-isiais švenčiant savo gyvavimo šimtmetį buvo organizuotas barzdų auginimo konkursas. Stasys laimėjo pirmą vietą tarp buvusio JAV prezidento Abraham Lincoln stiliaus barzdų augintojų. Tada jo pavardė ir nuotrauka plačiai pasklido po vietinę spaudą.

Nepaisant to, kad S. Bernatavičius kurį laiką gyveno Berwyn, jis atvykdavo į lietuviškas pamaldas, vykstančias Šv. Antano parapijos bažnyčioje, o po jų dalyvaudavo lietuvių susibūrimuose. Čia dažnai išjudindavo klausytojus savo šamoju.

Ilsėkis ramybėje, nors ir svetimoje žemėje. Užuojausta artimiesiems ir draugams bei pažįstamiems, kurie pasiges šio šamojingo mūsų tautiečio, daugiau negu pusšimtį metų dirbusio lietuvių gerovei.

Edvardas Šulaitis

gabūs vaikai yra kiekvienos tautos ir valstybės ypatingas turtas. Norėjau tokiems Lietuvos vaikams padėti, tad ėmiau gilintis į jų ugdymą, parašiau disertaciją, kūriau projektus, vėliau kartu su Mstislavo Rostropovičiaus paramos ir labdaros fondu „Pagalba Lietuvos vaikams“ įkūriau Nacionalinę moksleivių akademiją, kurioje mokosi vaikai iš visos šalies. Vadovavau Švietimo ir mokslo ministerijos sukurtai darbo grupei, kuri parengė Lietuvos „Gabių vaikų ir jaunuolių ugdymo strategiją“. Manau, kad mano sukaupta patirtis, ryšiai su įvairiose šalyse šioje srityje dirbančiais mokslininkais ir mokytojais, tiesioginis ryšys su Nacionaline moksleivių akademija vienu ar kitu būdu bus panaudoti Vasario 16-osios gimnazijos labui.

– Tik pradėjus darbą, neabejotinai sunku kalbėti apie pasiekimus ar reformas – dideli žingsniai reikalauja įdirbio ir patirties. Todėl kol kas pasvajokime. Koks turėtų būti geras ir patrauklus mokyklos profilis, jos tikslai, filosofija? Kokią Vasario 16-osios gimnaziją lankys dabartinių mokinių vaikai?

– Vasario 16-osios gimnazija turi visas sąlygas ir toliau būti mokykla–simboliu. Ji gali tapti Lietuvos ma-

žąja ambasada, mokslo ir kultūros židiniu, kur ypatingą gimnazijos istoriją menančio parko apsuptyje kartu mokysis Lietuvos ir Vokietijos vaikai, lietuvių kilmės vaikai iš viso pasaulio. Padedant labai kvalifikuotiems ir motyvuotiems pedagogams, jausdami darnų Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą, šiltą Vokietijos bei Pasaulio Lietuvių Bendruomenių, Huettenfeldo bendruomenės rūpinimąsi, vaikai augs brandžiomis, išsilavinusiomis, bendradarbiauti su įvairių tautybių atstovais mokančiomis asmenybėmis. Gimnazijoje užaugs vaikai, mokantys mylėti ir puoselėti savo Tėvynę, gerbiantys kitų žmonių tokius pat jausmus. Gimnazijos abiturientų lauks patys geriausi universitetai Lietuvoje, Vokietijoje ir visame pasaulyje. Tai svajonė. Kuri jos dalis išsipildys, priklausys ir nuo to, kiek tikroviška čia paminėta darni valstybių, institucijų ir žmonių veikla.

– „Informacijų“ redakcija dėkoja už pokalbį ir linki Jums visokeriopos sėkmės, pakantumo, išminties ir neišsenkančios energijos siekiant šių kilnių tikslų.

Vokietijos LB valdybos biuletenis „Informacijos“, 2009 m. rugsėjis

♦**Porinių šokių ant ledo pora** lietuvis Aidas Rekllys ir amerikietė Nicolette House lapkričio 20 d. 11:40 val. r. šoks Millennium Park (Chicago) ledo čiuožyklos atidarymo programoje. A. Rekllys, jau trejus metus gyvenantis JAV, – daugkartinis Lietuvos čempionas vyrų vieneto rungtyje. Atvykęs į JAV, sportininkas pradėjo dalyvauti šokių ant ledo rungtyje. Pora svajėjo apie dalyvavimą Calgari olimpiadoje, tačiau sunki trauma, kurią patyrė N. House, privertė peržiūrėti planus. Kviečiame visus į čiuožyklos atidarymą Millennium Park ir plojimais palaikyti šios poros pasirodymą.

♦**T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopa** kviečia maloniai praleisti vakarą š. m. lapkričio 21 d. 6 val. v. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Tikimės, kad jūs čia surasite ne tik šiltus namus, gerus draugus, bet ir galėsite pasivaišinti gėrimais, kokteiliais ir nemokama užkandėle tarp 6 ir 7 val. v. Jūs būsite sužavėti vakariene, kurią paruosė mūsų šeimnininkės ir patieks jums tarp 7 ir 8 val. v. Po to vėl veiks baras su šaltais užkandžiais. Visą vakarą gros A. Barnišio vadovaujamas ansamblis. Dainos ir muzika įkvėps jus šokti ir dainuoti. Pabaigoje bus loterija, lošimų tiražas labai įvairus.

Sėkmės ir iki susitikimo. Išankstinė registracija telefonu: **773-550-4609 (Sigitas)**.

♦**Sekmadienį, lapkričio 22 d.**, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre vyks nemokamas Iliojaus generalinės prokurorės Lisa Madigan kabineto, JAV Pilietybės ir imigracijos tarnybos bei LR generalinio konsulato Čikagoje lietuvių bendruomenei rengiamas seminaras, kurio metu bus aptariamos imigracijos, vartotojų teisių pažeidimų, darbo teisės bei nekilnojamo turto atėmimo grėsmės ir savininko teisių temos.

♦**Lapkričio 27 d., penktadienį**, Willowbrook Ballroom Grand Hall, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL, Stasys Povilaitis dainuos koncerte „Švieski man vėl...“. Bilietus galite įsigyti Willowbrook Ballroom (tel.: 708-839-1000) arba parduotuvėje „Lietuvėlė“ (tel.: 773-788-1362). Daugiau informacijos tel.: 630-999-0841.

♦**Čiurlionio galerija Jaunimo** centre gruodžio 4 d. maloniai kviečia visus į grafiko Pauliaus Augiaus 100-ųjų metų minėjimą ir Pauliaus Augiaus „Juodai-balta malda Lietuvai“ ir P. Augiaus anūkės Kristos Augius (California) „Gamtos daržas“ jungti-

nės parodos atidarymą. Pradžią – 7:30 val. v. Atidaryme dalyvaus autorė K. Augius.

♦**Kviečiame užsukti į tradicinę** Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 12–13 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Norinčius prekiauti, prašome skambinti į PLC raštinę tel.: 630-257-8787 ir užsisakyti stalus.

♦**Čikagos ateitininkų šv. Kūčios** bus rengiamos š. m. gruodžio 20 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

♦**Jaunimo centro tradicinė vakarienė** įvyks š. m. gruodžio 6 d. 2 val. p. p. – šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje, 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks oficiali dalis. Atskiras vietas ir stalus užsisakyti galite telefonais: 708-447-4501 (Milda Šatienė) arba 708-636-6837 (Anelė Pocienė).

♦**Lietuvos Vyčių choras kviečia** moteris ir vyrus, norinčius dainuoti ir dalyvauti Dainų šventėje Kanadoje (2010 m. liepos 2–4 d.), prisijungti prie šio choro. Lietuvos Vyčių choras renkasi ketvirtadieniais, 7:30 val. v., 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629. Norėdami pasiteirauti, rašykite choro vadovei Aušrai el. paštu vyciuchoras@yahoo.com arba skambinkite tel.: 708-945-4910.

♦**Kunigas Valdas Aušra ir Ziono** lietuvių liuteronų parapija kviečia visus mėgstančius žaisti stalo tenisą susiburti ir įkurti klubą. Nesvarbu žaidimo lygis, svarbu bendravimas ir sportinis entuziazmas. Registracijai skambinkite tel.: 708-422-1433 arba tel.: 773-983-6517. Pirmas susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 24 d., 6 val. v. Ziono parapijos salėje (9000 S. Menard Ave. Oak Lawn, IL 60453).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Moksleivių ateitininkų sąjungos** centro valdybos ruošiami Ideologiniai kursai vyks š. m. gruodžio 26 – sausio 1 dienomis Dainavoje. Registruotis galima moksleivių ateitininkų tinklapyje: www.mesmas.org.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

JAV Lietuvių jaunimo sąjunga kviečia jaunimą!

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos dalyviai nekantriai laukia ateinančio Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kongreso Pietų Amerikoje. Kongresas vyks gruodžio ir sausio mėnesiais. Jaunimas dalyvaus programose Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Šiuose kraštuose jaunimas aktyviai bendradarbiaus su jaunimu iš daugelio pasaulio kraštų ir sugrįš į namus įkvėpti lietuviškos dvasios. Išrinkti atstovai dalyvaus paskaitose ir susirinkimuose, aptars Lietuvos jaunimo padėtį šiuolaikiniame pasaulyje. Dalyviams taip pat bus suteikta proga susipažinti su Pietų Amerikos lietuvių bendruomene. Dar yra proga užsiregistruoti ir dalyvauti šioje programoje. Apsilankykite www.kongresas.org, kur rasite daugiau informacijos, arba parašykite el. laišką JAV LJS valdybai javljsvaldyba@gmail.com.

JAV LJS nariai – tai 16–35 metų amžiaus lietuvių jaunimas, kuris skatina išlaikyti savo lietuvišką kultūrą užsienyje. Laukiame jūsų!

Unikalūs lietuviški šiaudinukai vėl džiugins praeivių akis

Kaip ir kasmet, šiemet Čikagos O'Hare tarptautiniame oro uoste stovės septynių pėdų aukščio Kalėdų eglutė, papuošta unikaliais lietuviškais rankų darbo šiaudinukais. Eglutę kasmet papuošia Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos narė Marija Kriaučiūnienė. Visus šiaudinukus Marija yra pagaminusi pati. Šiemet eglutę puošti Marijai padėjo muziejaus darbuotoja Luka Šaparnytė. Lietuviška kalėdinė eglutė – tarsi lietuviškos kultūros, tradicijų „ambasadorė“, švytinti margoje daugiataukstantinėje įvairiausių tautybių oro uosto praeivių minioje.

Lietuviškus šiaudinukus pasigaminti galima ir patiems. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kasmet rengia šiaudinukų gaminimo pamokėles. Šiemet pamokėlė įvyks gruodžio 5 d., šeštadienį, 11 val. ryto. Daugiau informacijos teikiama muziejaus telefonu 773-582-6500.

Nuotraukoje iš kairės: Luka Šaparnytė, Marija Kriaučiūnienė.

Balzeko lietuvių muziejaus info

Aušrinė Plioplys ir Audrius Plioplys parodos atidaryme.

Jono Kuprio nuotr.

Lapkričio 6 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre atidaryta Audriaus Plioplio ir Aušrinės Plioplys paroda „MindScapes: A Tribute to Algimantas Kezys“. Aušrinė debiutavo kaip dizainerė. Dailininkas, mėgindamas suprasti žmogaus smegenų veiklos principus, savo darbus parodoje išdėstė šešiomis eilėmis (tik pat smegenų žievės sluoksnių yra pas žmogų). Menininko darbai – tai kasdieninis gilinimasis į mums dar labai mažai žinomą žmogaus pasaulį, noras suprasti, kaip bilijonai nervų ląstelių (neuronų) dalyvauja mūsų mąstyme, kaip mūsų mintys veikia smegenis, šios veikia kūną, o šis savo ruožtu vėl veikia žmogaus mintis.

Savo parodą menininkas skiria žinomam fotografui Algimantui Keziui, kuris kažkada paskatino A. Plioplį žengti medicinos keliu. Parodą aplankyti galite kasdien, išskyrus antradienį ir trečiadienį, nuo 12 val. p.p. iki 6 val. v. Paroda veiks iki lapkričio 30 d.

Daugiau apie A. Plioplio kūrybą sužinosite apsilankę tinklalapyje www.plioplys.com.

„Draugo“ info